

2.1. Introducción

No capítulo anterior estudamos a realidade macroeconómica galega do ano 2007; neste ímonos centrar primeiro na estrutura e na dinámica do tecido produtivo galego, para abordar despois a política industrial das diferentes administracións públicas.

Comezaremos co estudo da dimensión das empresas galegas (en aspectos como a forma xurídica que adoptan, o número de persoas con emprego segundo o tamaño da empresa, a distribución por provincias e por tipo de actividade) baseándonos fundamentalmente en datos obtidos do INE (DIRCE). Complementarémolo cos datos que proporciona o IGE na súa Explotación do directorio de empresas e unidades locais.

Despois, analizaremos as enquisas industriais (de empresas e de produtos) do INE, diversas enquisas sobre opinións empresariais e máis do sector servizos (as referidas ao comercio polo miúdo e ao sector turístico) .

Centrarémonos logo na análise dos resultados estatísticos que reflecten a enquisa de investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D) e a de innovación tecnolóxica.

Por último, abordaremos o estudo do sector público empresarial en Galicia (analizando a súa relevancia no emprego e no investimento) e da política industrial en Galicia, contemplada dende unha triple perspectiva: da Unión Europea, da Administración Central e da Administración Autonómica.

2.2. Estrutura e dinámica empresarial galega

Neste apartado achegarémonos á estrutura e á evolución do tecido produtivo galego co estudo das empresas galegas segundo o número de traballadores/as, os sectores de actividade ou a condición xurídica, de acordo coa información subministrada polo Directorio central de empresas (DIRCE) do INE e máis a explotación do directorio de empresas e unidades locais que proporciona o IGE. Esta información combina, na elaboración das estatísticas de empresas, os datos da Seguridade Social cos procedentes das retencións do IRPF, o imposto de actividades económicas e os de Rexistro Mercantil, someténdoo a un itinerario de tratamentos de depuración, harmonización e integración co obxecto de obter maior fiabilidade. Os datos refírense á situación a día 1 de xaneiro de cada ano e non inclúen as empresas dos sectores agrario e pesqueiro nin os servizos administrativos das administracións públicas (aínda que si as empresas públicas).

O cadro 2.1 recolle a distribución por sectores económicos e comunidades autónomas das empresas que figuran no DIRCE ao comezo do ano 2007. Destacaremos os seguintes aspectos:

- O crecemento no número de empresas no último ano foi no total español do 5,11%, por riba do incremento de Galicia (4,37%).
- Cataluña é a que maior número de empresas acolle, atendendo ao emprazamento da súa sede central, cun 18,35% do total español; o segundo lugar ocúpao Andalucía (15,34%) e o terceiro Madrid (15,07%). Entre estas tres comunidades concentran case a metade (un 48,76%) do total de empresas de España, unha décimas máis que no ano anterior.
- Galicia segue a ser a quinta comunidade por número de empresas, cun peso relativo no total español do 5,99% (porcentaxe lixeiramente inferior en cinco centésimas á do ano anterior e pouco menor que a da poboación galega no Estado en 2007: 6,13%).
- Ao redor da metade das empresas (49,5% en Galicia e 52,7% no total estatal) pertencen ao sector “resto de servizos”, no que figuran as empresas do sector de servizos diferentes das comerciais. Case a terceira parte do total das empresas son comerciais (29% en Galicia e 25,3% no total estatal). Conxuntamente, as empresas do sector servizos supoñen máis de tres de cada catro empresas que figuran no DIRCE, tanto en Galicia (78,5%) como en España (78%).

■ Cadro 2.1

Empresas activas, por sector económico e comunidade autónoma. 2007

	Sector económico				
	Total	Industria	Construcción	Comercio	Resto de servicios
Cataluña	612.404	49.117	90.109	141.679	331.499
Andalucía	511.728	34.003	63.371	148.958	265.396
Madrid	503.000	28.165	66.125	105.857	302.853
C. Valenciana	368.586	30.269	54.180	96.366	187.771
Galicia	200.020	15.120	29.716	56.248	98.936
Cast. e León	170.319	13.289	28.977	45.264	82.789
Pais Vasco	164.431	14.321	25.588	39.948	84.574
Canarias	140.414	6.397	18.115	37.652	78.250
Cast. A Mancha	132.906	13.453	26.945	35.725	56.783
Murcia	97.374	7.820	16.209	26.584	46.761
Aragón	92.162	7.792	15.485	22.205	46.680
Baleares	91.254	5.390	15.798	19.956	50.110
Asturias	72.276	4.382	10.501	18.422	38.971
Extremadura	66.232	5.434	9.554	21.140	30.104
Navarra	43.142	3.986	7.020	10.288	21.848
Cantabria	39.560	2.441	6.518	9.643	20.958
A Ríoxa	23.404	2.809	3.674	6.007	10.914
Ceuta e Melilla	7.445	171	523	3.287	3.464
España	3.336.657	244.359	488.408	845.229	1.758.661

Fonte: INE, DIRCE

A análise comparativa da distribución sectorial de empresas en Galicia e España do cadro 2.2 e a evolución do último septenio no cadro 2.3, permite ás persoas interesadas o estudo máis polo miúdo.

■ Cadro 2.2

Distribución das empresas. Por sectores económicos⁽¹⁾. Galicia/ España. 2003-2007

Sector	2003		2004		2005		2006		2007	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
Industria	8,6	8,8	8,3	8,4	8,1	8,0	7,8	7,6	7,6	7,3
Construcción	13,8	12,8	14,0	13,3	14,2	13,6	14,5	14,1	14,9	14,6
Comercio	30,9	28,7	30,3	28,1	29,8	27,5	29,0	28,1	29,0	25,3
Resto de servicios	46,7	49,7	47,4	50,2	47,9	50,9	48,7	51,9	49,5	52,7

Elaboración propia

(1) En porcentaxe de cada sector sobre o total de empresas

Fonte: INE, DIRCE

■ Cadro 2.3

Evolución do número total de empresas. Galicia e España. 2001-2007

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Galicia	167.732	165.726	174.077	180.977	185.722	191.642	200.020
España	2.645.317	2.710.400	2.813.159	2.942.583	3.064.129	3.174.393	3.336.657

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

No cadro 2.4. presentamos a evolución das empresas en Galicia -con desagregación provincial- e máis no estado dende 1995. Galicia ten a primeiros do ano 2007 un 6% do total estatal de empresas que figuran no DIRCE, porcentaxe idéntica á do ano anterior. A provincia da Coruña concentra agora un 41,43% das empresas

galegas e a de Pontevedra o 34,50% polo que tres de cada catro empresas galegas pertencen a unha desas provincias.

■ Cadro 2.4

Distribución das empresas. Por provincias. Galicia/España. 1995-2007

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España	% G/E
1995	61.647	19.678	19.085	46.980	147.390	2.301.559	6,4
1996	63.865	20.254	19.779	48.597	152.495	2.384.711	6,4
1997	64.946	20.545	20.076	49.494	155.061	2.438.830	6,4
1998	66.313	20.945	20.370	50.955	158.583	2.474.690	6,4
1999	63.167	21.267	20.598	52.013	157.045	2.518.801	6,2
2000	69.381	21.825	20.959	53.907	166.072	2.595.392	6,4
2001	70.021	21.865	21.136	54.710	167.732	2.645.317	6,3
2002	66.276	21.942	21.215	56.293	165.726	2.710.400	6,1
2003	71.748	22.396	21.560	58.373	174.077	2.813.159	6,2
2004	74.809	22.479	22.118	61.571	180.977	2.942.583	6,2
2005	77.023	23.122	22.452	63.125	185.722	3.064.129	6,1
2006	79.170	23.780	22.843	65.849	191.642	3.174.393	6,0
2007	82.873	24.609	23.520	69.018	200.020	3.336.657	6,0

Elaboración propia
Fonte: INE, DIRCE

No último ano aumentou o número de empresas nas catro provincias de Galicia, e fíxoo en maior medida na de Pontevedra (4,81%) , seguida de A Coruña (4,68%) e Lugo (3,49%) e, en menor medida en Ourense (2,96%).

A distribución nas provincias galegas -e nos totais galego e español- do número de empresas segundo a condición xurídica no último cuadrienio pódese ver no cadro 2.5, que reflicte que:

■ En Galicia o maior aumento absoluto no último ano foi o das sociedades de responsabilidade limitada (4.393), mentres que as empresas propiedade de persoas físicas medran 3.016 , e o número das asociacións en 779.

■ No último ano aumentou o número de sociedades anónimas en 5 e repiten número as cooperativas.

■ Se da evolución pasamos á “foto fixa”, no último ano a empresa propiedade dunha persoa física segue a ser a fórmula maioritaria de case dúas de cada tres empresas de Galicia (59,97%), aínda que segue a perder forza porcentual (0,1 puntos este ano). A segunda é a sociedade de responsabilidade limitada (30,59%), que un ano máis sube a súa porcentaxe (neste caso en noventa e cinco centésimas).

No cadro 2.6 ofrecemos a distribución das empresas por estrato de asalariados/as nas provincias galegas -e nos totais galego e máis estatal- no último cuadrienio. O predominio no tecido produtivo das pequenas empresas e das microempresas queda ben claro á vista de que:

■ Ao redor da metade das empresas galegas (49,42%) non teñen asalariados/as (51,13% en España) e un 60% das que teñen algún non pasan de dous empregados/as (57,23% en España, 2,77 puntos menos que en Galicia).

■ As empresas que empregan a 20 ou máis traballadores/as en Galicia (4.501) supoñen un 2,25% do total de empresas galegas e as de España (90.328) son un 2,71%.

■ Cadro 2.5

Empresas segundo condición xurídica, por provincias. Galicia/España 2004-2007

		Total empresas	Persoas físicas	Sociedades anónimas	Sociedades de respons. limitada	Sociedades colectivas	Sociedades comanditarias	Comunidades de bens	Sociedades cooperativas	Asociacións e outros tipos	Organismos autónomos
A Coruña	2004	74.809	47.613	1.739	19.160	8	1	866	404	4.865	153
	2005	77.023	47.935	1.736	20.596	8	0	926	391	5.279	152
	2006	79.170	48.090	1.718	22.185	8	0	954	381	5.680	154
	2007	82.873	49.550	1.704	23.952	9	0	961	380	6.158	159
Lugo	2004	22.479	15.333	305	5.065	0	0	1.305	170	244	57
	2005	23.122	15.462	310	5.459	0	0	1.381	174	276	60
	2006	23.780	15.560	311	5.865	0	0	1.496	173	319	56
	2007	24.609	15.780	313	6.320	1	0	1.581	171	385	58
Ourense	2004	22.118	14.821	479	5.341	2	0	274	141	1.010	50
	2005	22.452	14.663	477	5.748	1	0	284	136	1.090	53
	2006	22.843	14.644	468	6.094	2	0	299	128	1.151	57
	2007	23.520	14.858	463	6.475	2	0	290	120	1.255	57
Pontevedra	2004	61.571	36.272	1.539	19.508	3	0	2.399	293	1.445	112
	2005	63.125	36.099	1.556	20.896	3	0	2.611	287	1.559	114
	2006	65.849	36.647	1.568	22.651	3	0	2.815	291	1.756	118
	2007	69.018	37.769	1.573	24.441	3	0	2.928	302	1.887	115
Galicia	2004	180.977	114.039	4.062	49.074	13	1	4.844	1.008	7.564	372
	2005	185.722	114.159	4.079	52.699	12	0	5.202	988	8.204	379
	2006	191.642	114.941	4.065	56.795	13	0	5.564	973	8.906	385
	2007	200.020	117.957	4.053	61.188	15	0	5.760	973	9.685	389
España	2004	2.942.583	1.738.456	122.579	839.958	456	114	88.737	25.557	118.413	8.313
	2005	3.064.129	1.767.265	121.441	918.449	406	100	94.898	25.801	127.414	8.355
	2006	3.174.393	1.791.126	117.441	992.658	400	98	102.592	25.328	136.286	8.464
	2007	3.336.657	1.853.012	115.580	1.078.614	371	97	107.591	24.949	147.901	8.542

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

■ Cadro 2.6

Empresas, por estrato de asalariados/as e provincias. Galicia/España. 2004-2007

		Sen asalariados/ as	de 1 a 2 asalariados/ as	de 3 a 5 asalariados/ as	de 6 a 9 asalariados/ as	de 10 a 19 asalariados/ as	de 20 a 49 asalariados/ as	de 50 a 99 asalariados/ as	de 100 a 199 asalariados/ as	de 200 a 499 asalariados/ as	de 500 a 999 asalariados/ as	de 1.000 a 4.999 asalariados/ as	de 5.000 ou máis asalariados/ as
A Coruña	2004	38.746	21.431	7.550	3.197	2.202	1.180	281	128	60	16	17	1
	2005	39.898	22.185	7.643	3.300	2.215	1.237	297	142	71	16	18	1
	2006	40.666	23.064	7.937	3.380	2.288	1.250	323	155	73	15	18	1
	2007	42.861	24.025	8.160	3.632	2.298	1.286	338	156	78	18	20	1
Lugo	2004	10.914	7.384	2.357	962	522	261	42	24	7	5	1	0
	2005	11.234	7.541	2.455	965	552	297	44	23	7	3	1	0
	2006	11.491	7.631	2.681	1.013	572	309	49	22	7	4	1	0
	2007	11.928	7.856	2.721	1.079	615	306	59	30	8	6	1	0
Ourense	2004	11.432	6.707	2.224	863	532	257	63	23	10	5	2	0
	2005	11.498	6.872	2.278	899	512	284	68	25	9	4	3	0
	2006	11.646	7.054	2.291	920	546	270	72	25	12	3	4	0
	2007	12.027	7.265	2.355	906	568	280	76	22	15	3	3	0
Pontevedra	2004	28.339	19.279	7.179	3.154	2.063	1.113	257	112	55	10	9	1
	2005	29.071	19.863	7.178	3.235	2.118	1.207	260	112	61	10	9	1
	2006	30.308	20.778	7.505	3.352	2.181	1.246	289	109	63	9	8	1
	2007	32.031	21.637	7.880	3.428	2.247	1.289	294	132	59	11	9	1
Galicia	2004	89.431	54.801	19.310	8.176	5.319	2.811	643	287	132	36	29	2
	2005	91.701	56.461	19.554	8.399	5.397	3.025	669	302	148	33	31	2
	2006	94.111	58.527	20.414	8.665	5.587	3.075	733	311	155	31	31	2
	2007	98.847	60.783	21.116	9.045	5.728	3.161	767	340	160	38	33	2
España	2004	1.500.396	818.149	303.783	143.417	98.245	53.267	13.470	6.650	3.590	945	592	79
	2005	1.574.166	850.367	310.787	145.443	100.211	56.260	14.394	7.003	3.817	967	630	84
	2006	1.616.883	881.748	328.820	154.635	105.470	58.725	15.087	7.367	3.908	999	658	93
	2007	1.706.140	932.526	340.638	158.159	108.866	60.738	15.737	7.780	4.218	1.072	684	99

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

O cadro 2.7 explicita a porcentaxe de empresas que teñen asalariados/as en Galicia e no Estado dende 1995. Subliñaremos que:

■ A porcentaxe de Galicia en 2006 é tres décimas inferior á do ano anterior e sitúase (despois da continua suba dende 1996) no valor dos anos 2004 e 2005.

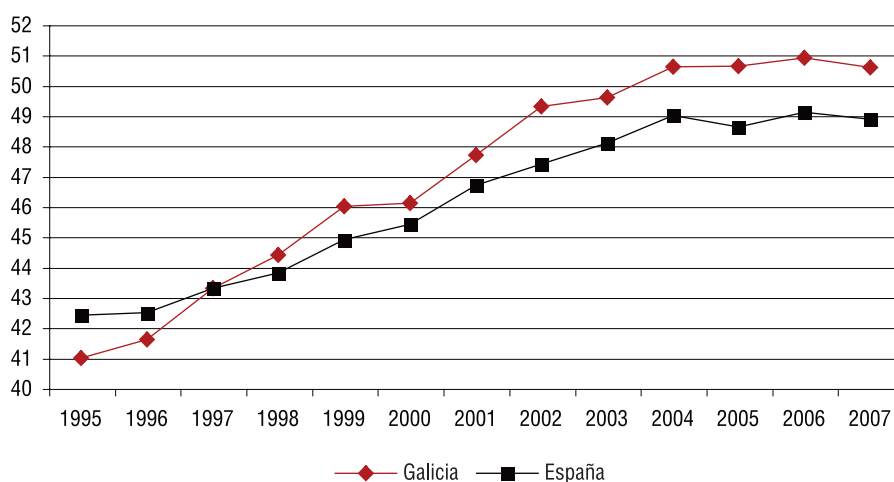
■ A porcentaxe de Galicia estivo sempre por riba da estatal dende 1998; no último ano, o diferencial é de sete décimas (unha décima menos que no anterior).

■ Cadro 2.7

**Porcentaxe de empresas que teñen asalariados/as.
Galicia/España. 1995-2007**

	Galicia	España
1995	41,0	42,4
1996	41,6	42,5
1997	43,3	43,3
1998	44,4	43,8
1999	46,0	44,9
2000	46,1	45,4
2001	47,7	46,7
2002	49,3	47,4
2003	49,6	48,1
2004	50,6	49,0
2005	50,6	48,6
2006	50,9	49,1
2007	50,6	48,9

Elaboración propia
Fonte: DIRCE

O número de empresas de cada un dos estratos de asalariados/as en Galicia e España figura no cadro 2.8. Na comparanza das porcentaxes Galicia-España apréciase que a participación relativa de Galicia no total español só é maior que a correspondente á nosa poboación (6,13%) nos tramos de menos asalariados/as (1-2 e 3-5) mentres que son especialmente pequenas no estrato de máis asalariados/as e nos situados entre 100 e 1000 persoas empregadas.

Unha información máis polo miúdo das empresas con asalariados/as é a que figura no cadro 2.9, que recolle a porcentaxe de empresas por estrato de asalariados/

as en Galicia e no Estado nos últimos oito anos. Compróbase que en 2007 só no primeiro estrato -de un a dous asalariados/as- as empresas galegas superan en porcentaxe ás do total do estado, a mesma no segundo e vaise abrindo a diferenza (en termos relativos) a prol de España nos catro estratos seguintes a medida que vai subindo o tamaño do cadro de persoal.

Cadro 2.8

Número de empresas, por estrato de asalariados/as. Galicia/España. 2007

	Total empresas	Sen asalariados/as	de 1 a 2 asalariados/as	de 3 a 5 asalariados/as	de 6 a 9 asalariados/as	de 10 a 19 asalariados/as	de 20 a 49 asalariados/as	de 50 a 99 asalariados/as	de 100 a 199 asalariados/as	de 200 a 499 asalariados/as	de 500 a 999 asalariados/as	de 1.000 a 4.999 asalariados/as	de 5.000 ou máis asalariados/as
Galicia	200.020	98.847	60.783	21.116	9.045	5.728	3.161	767	340	160	38	33	2
España	3.336.657	1.706.140	932.526	340.638	158.159	108.866	60.738	15.737	7.780	4.218	1.072	684	99
% Galicia/España	6,0	5,8	6,5	6,2	5,7	5,3	5,2	4,9	4,4	3,8	3,5	4,8	2,0

Fonte: INE, DIRCE

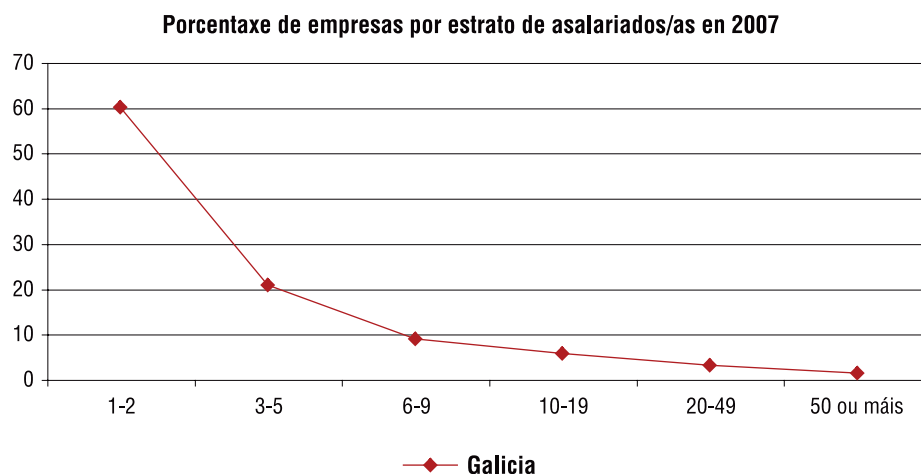
Cadro 2.9

Porcentaxe de empresas. Por estrato de asalariados/as ⁽¹⁾. Galicia/España. 2000-2007

	Galicia						España					
	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis
2000	59,5	21,1	8,7	6,1	3,4	1,2	56,6	20,9	9,2	7,2	4,2	1,9
2001	59,3	20,9	9,3	6,0	3,2	1,3	56,0	21,0	10,2	7,0	3,9	1,9
2002	59,0	21,1	9,3	6,0	3,3	1,3	55,8	21,1	10,2	7,0	3,9	1,7
2003	59,8	20,8	9,0	5,9	3,2	1,3	56,2	21,1	10,1	6,9	3,8	1,9
2004	59,9	21,1	8,9	5,8	3,1	1,2	56,7	21,1	9,9	6,8	3,7	1,8
2005	60,1	20,8	8,9	5,7	3,2	1,3	57,1	20,9	9,8	6,7	3,8	1,8
2006	60,0	20,9	8,9	5,7	3,2	1,3	56,6	21,1	9,9	6,8	3,8	1,8
2007	60,1	20,9	8,9	5,7	3,1	1,4	57,2	20,9	9,7	6,7	3,7	1,8

Elaboración propia, a partir dos datos do DIRCE

(1) Calculado sobre o total de empresas que teñen algún asalariado/a

Os datos proporcionados polo IGE na súa Explotación do directorio de empresas e unidades locais reflicten (ver cadro 2.10) que un 60% das empresas con actividade económica en Galicia son dunha persoa física e case un 30% son sociedades de responsabilidade limitada.

Cadro 2.10

Distribución de empresas en Galicia. Por titularidade. 2007

Tipo titularidade	Porcentaxe (%)	Taxa de variación anual (%)
Total	100,0	3,8
Persoa física	59,3	1,8
Sociedade anónima	2,8	-0,1
Sociedade limitada	29,9	7,4
Sociedade cooperativa	0,5	-0,1
Outros	7,6	7,5

Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Entre as empresas que non son propiedade dunha persoa física, as sociedades limitadas concentran un 75%; o ritmo de crecemento en 2007 das sociedades limitadas cuadruplicou ao das empresas de persoas físicas.

Esta mesma fonte estatística elaborada polo IGE reflicte que o número de empresas que exercen a súa actividade económica en Galicia creceu un 3,8% no último ano. Do total destas empresas, as tres cuartas partes concéntranse nas provincias da Coruña e Pontevedra.

Das empresas que exercen a súa actividade económica en Galicia, o IGE destacan que un 98% teñen a súa sede en Galicia (un 43% delas nalgunha das sete maiores cidades galegas), pero o número de empresas con sede fóra da nosa comunidade autónoma son xa 5.147 (un 9,1% máis que un ano antes).

Velaí un dato a non perder de vista cando se fale das balanzas fiscais das distintas comunidades autónomas, xa que estas empresas van pagar o imposto de sociedades (e outros, como o imposto de actos xurídicos documentados –por ampliación ou redución do capital social, etc.-) na comunidade na que teña a sede social.

Cadro 2.11

Unidades locais en Galicia segundo actividade principal. 2007

Total	236.809
Industria, incluída a enerxía	18.441
Industrias extractivas	568
Industria manufacturera	17.294
Producción e distribución de enerxía eléctrica gas e auga	579
Construción	32.265
Servicios	186.103
Comercio, reparación de vehículos de motor, motocicletas e ciclomotores e artigos persoais e de uso doméstico	71.742
Hostalería	25.150
Transporte, almacenamento e comunicacións	14.952
Intermediación financeira	6.512
Actividades inmobiliarias e de alugueiro: servicios empresariais	41.903
Educación	4.037
Actividades sanitarias e veterinarias, servicios sociais.	7.850
Otras actividades sociais e de servicios prestados á comunidade; servicios persoais	13.957

Fonte: IGE. Directorio de empresas e unidades locais

O cadro 2.11 proporciónanos información desagregada das diferentes actividades produtivas das unidades locais de Galicia. Cómpre antes de nada subliñar un aspec-

to metodolóxico: a diferenciación que no DIRCE se fai entre empresas e unidades locais.

A empresa é a unidade xurídica que proporciona cobertura legal ás actividades económicas que se realizan nun ou en varios locais. Poden ser persoas físicas ou persoas xurídicas.

A unidade local é a empresa ou unha parte dela (fábrica, taller, oficina, mina...) situada nun lugar no que se realizan actividades económicas baixo a responsabilidade do seu titular. Segundo o regulamento da UE, pode agrupar actividades auxiliares exclusivamente; por tanto, as sedes sociais das empresas se consideran unidades locais, aínda que existan tan só como soporte xurídico das actividades que realiza a empresa.

Destacan no cadro 2.11 especialmente dous epígrafes (ambos do sector servizos): Comercio- reparación... e máis Actividades inmobiliarias e de aluguer. Servizos empresariais.

Unha maior desagregación dos datos do cadro anterior proporcionámola no cadro 2.12, que ofrece a información por provincias e tipo de actividade.

■ Cadro 2.12

Unidades locais segundo actividade principal e provincia. 2007

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total	99.630	29.801	27.310	80.068
Industria, incluída a enerxía	7.173	2.436	2.629	6.203
Industrias extractivas	91	127	136	214
Industria manufactureira	6.846	2.184	2.377	5.887
Produción e distribución de enerxía eléctrica gas e auga	236	125	116	102
Construción	12.852	4.255	4.566	10.592
Servizos	79.605	23.110	20.115	63.273
Comercio, reparación de vehículos de motor, motocicletas e ciclomotores e artigos persoais e de uso doméstico	29.019	9.177	8.122	25.424
Hostalería	10.847	3.215	2.999	8.089
Transporte, almacenamento e comunicacións	5.868	2.437	1.552	5.095
Intermediación financeira	2.759	823	843	2.087
Actividades inmobiliarias e de alugueiro: servizos empresariais	19.323	4.242	3.905	14.433
Educación	1.828	444	405	1.360
Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais.	3.588	1.079	771	2.412
Outras actividades sociais e de servizos prestados á comunidade; servizos persoais	6.373	1.693	1.518	4.373

Fonte: IGE. Directorio de empresas e unidades locais

2.3. Análise de enquisas industriais

A información do tecido produtivo galego baseada no DIRCE que vimos no anterior epígrafe complementarémola neste coa subministrada polos datos que sobre o noso sector industrial figuran en dúas enquisas industriais elaboradas polo INE (de empresas e máis de produtos) e nas opinións dos empresarios, que recolle-mos de dúas fontes distintas (unha galega e outra estatal).

2.3.1. Enquisa industrial de empresas

A Enquisa Industrial de Empresas proporciona unha información interesante para o estudo das características dos distintos sectores da actividade industrial -nos niveis estatal e autonómico-; intégrase no proxecto europeo de estatísticas estruturais das empresas e os últimos datos proporcionados son do ano 2006.

Cifra de negocios⁽¹⁾ por comunidades autónomas. 2005 - 2006

■ Cadro 2.13

	2005	% sobre o total	2006	% sobre o total
Andalucía	54.080.030	9,2	59.229.583	10,1
Aragón	24.132.770	4,1	26.260.157	4,5
Asturias	13.189.414	2,2	15.522.445	2,6
Baleares	4.182.095	0,7	4.352.368	0,7
Canarias	7.748.739	1,3	8.651.339	1,5
Cantabria	7.412.195	1,3	7.845.616	1,3
Castela e León	32.343.413	5,5	33.848.057	5,8
Castela A Mancha	22.783.837	3,9	25.851.111	4,4
Cataluña	132.420.824	22,5	141.044.501	24,0
C. Valenciana	55.970.908	9,5	60.815.987	10,3
Extremadura	5.705.942	1,0	5.705.942	1,0
Galicia	32.472.229	5,5	36.240.065	6,2
Madrid	61.568.814	10,5	68.215.590	11,6
Murcia	13.469.165	2,3	15.048.691	2,6
Navarra	17.010.087	2,9	18.436.894	3,1
País Vasco	50.933.680	8,7	55.896.877	9,5
A Rioxa	5.014.622	0,9	5.386.456	0,9
España	540.438.764	92	588.351.679	100

(1) En miles de euros

Fonte: INE, "Encuesta industrial de empresas"

Comprobamos no cadro 2.13 que:

■ A maior participación na cifra de negocios total estatal téñena Cataluña (24%), Madrid (11,6%), C. Valenciana (10,3%), Andalucía (10,1%) e País Vasco (9,5%); conxuntamente, supoñen case dous terzos (un 65,5%) da cifra de negocios total do sector industrial en España.

■ A participación galega no agregado estatal do ano 2006 (6,2%) supera en dúas décimas á do ano anterior; Galicia queda en sexta posición entre as comunidades autónomas.

No cadro 2.14 podemos ver que nas tres variables analizadas o peso relativo de Galicia no total estatal en 2006 estivo no intervalo do 6,2% ao 6,5%, sendo (como en todos os anos do cadro) o máis baixo o da cifra de negocios; as tres variables quedan en 2006 nun nivel semellante ao peso relativo da poboación galega no total estatal.

En 2006 subiu a importancia relativa de Galicia no conxunto estatal nas tres variables (dúas décimas en cada unha).

A análise comparativa dos datos de 2001 e 2006 reflicte que aumentou a participación galega no total español nese quinquenio nas tres variables, facéndoo lixeiramente máis nas persoas ocupadas.

**Evolución do peso de Galicia no total estatal nas principais
variables da industria⁽¹⁾. 2001-2006**

■ Cadro 2.14

	Persoas ocupadas	Horas traballadas	Cifra de negocios
2001	6,0	6,1	5,8
2002	6,2	6,3	6,2
2003	6,2	6,2	6,1
2004	6,1	6,2	6,0
2005	6,3	6,3	6,0
2006	6,5	6,5	6,2

Elaboración propia

(1) Datos en porcentaxe de Galicia sobre o total de España

Fonte: INE, "Encuesta industrial de empresas"

No cadro 2.15 presentamos a desagregación por agrupacións de actividade dos datos de dúas variables en Galicia (a cifra de negocios e os gastos de persoal) coa finalidade de permitir ás persoas que o desexen afondar no estudo da nosa estrutura industrial.

■ Cadro 2.15 Principais variables económicas. Por agrupacións de actividade. Galicia 2005-2006

Agrupación	Importe neto da cifra de negocios ⁽¹⁾		Gastos de persoal ⁽¹⁾	
	2005	2006	2005	2006
1 CNAE: 10, 11, 12, 13, 14, 23. Industrias extractivas e do petróleo, enerxía e auga	5.911.609	6.182.100	335.389	336.550
2 CNAE: 15, 16. Alimentación, bebidas e tabaco	6.230.028	6.533.094	577.214	595.628
3 CNAE: 17, 18, 19. Industria téxtil, confección, coiro e calzado	1.850.627	2.080.633	311.897	346.103
4 CNAE: 20. Madeira e cortiza	1.856.650	1.948.932	249.015	251.048
5 CNAE: 21, 22. Papel, edición, artes gráficas e reprodución de soportes gravados	911.767	928.047	203.226	206.258
6 CNAE: 24. Industria química	1.148.483	1.233.831	112.486	121.741
7 CNAE: 25. Caucho e materias plásticas	725.500	826.742	108.463	126.026
8 CNAE: 26. Produtos minerais non metálicos diversos	1.517.433	1.681.691	310.714	341.056
9 CNAE: 27, 28. Metalurxia e fabricación de produtos metálicos	3.892.068	4.809.440	608.400	662.040
10 CNAE: 29. Maquinaria e equipo mecánico	894.585	1.050.156	207.827	215.426
11 CNAE: 30, 31, 32, 33. Material e equipo eléctrico, electrónico e óptico	671.544	884.810	113.437	123.356
12 CNAE: 34, 35. Material de transporte	6.235.440	7.453.997	796.260	897.236
13 CNAE: 36, 37. Industrias manufactureiras diversas	626.496	626.592	115.988	123.484
Total Industria	32.472.230	36.240.065	4.050.316	4.345.952

(1) En miles de euros

Fonte: INE, "Encuesta industrial de empresas"

2.3.2. Enquisa industrial de produtos

Esta enquisa proporciona datos dende 1993, ano no que comezou España o seu proceso de adaptación ao Regulamento PRODCOM (PRODUcción COMunitaria) relativo á harmonización das estatísticas sobre a produción industrial nos países da UE; inclúe unha lista de produtos industriais (uns 5.000) de xeito harmonizado coa clasificación que se fai a efectos de comercio exterior na UE, para facilitar a comparación de datos de produción industrial cos obtidos nas estatísticas de comercio exterior. A estatística, a partir do ano 2005, está baseada (no tocante aos bens) na nomenclatura de comercio exterior da Unión Europea (a NC ou Nomenclatura Combinada).

O cadro 2.16 recolle o valor da produción comercializada polas distintas comunidades autónomas en 2007. Destaca a concentración xeográfica en cinco comunidades, que de maior a menor participación no total estatal son: Cataluña, Andalucía, País Vasco, C. Valenciana e Madrid); entre as cinco axuntan case dúas terceiras partes (un 63,1%) do importe total das vendas do Estado. Galicia ocupa a posición seguinte ás cinco comunidades citadas (ao igual que no ano anterior) e representa un 7,1% do total español.

Ventas por Comunidades Autónomas. Ano 2007

■ Cadro 2.16

Comunidade Autónoma	Millóns de euros	% respecto ao total	% variación 2007/2006
Andalucía	46.530	10,8	4,6
Aragón	21.339	5,0	14,4
Asturias	11.160	2,6	11,0
Illas Baleares	1.883	0,4	6,5
Canarias	5.868	1,4	7,7
Cantabria	5.789	1,3	7,2
Castela e León	26.843	6,2	9,9
Castela A Mancha	18.653	4,3	6,9
Cataluña	102.277	23,8	5,8
C. Valenciana	44.778	10,4	4,9
Extremadura	3.487	0,8	20,2
Galicia	30.374	7,1	16,3
Madrid	36.848	8,6	7,5
Murcia	11.071	2,6	5,1
Navarra	13.835	3,2	6,3
País Vasco	45.104	10,5	8,0
A Ríoxa	4.107	1,0	6,6
España	429.946	100,0	7,6

Fonte: INE, "Encuesta industrial de productos"

Na última columna dese cadro pode apreciarse a variación anual nas diferentes comunidades, que constata que Galicia quedou en segunda posición en 2007 (tras Extremadura), moi por riba do crecemento medio estatal (7,6%) e doutras comunidades que comparten con nós o feito de estaren por baixo do PIB por habitante medio da UE (como Andalucía, Murcia ou Castela - A Mancha).

A visión dinámica a longo prazo da participación relativa de Galicia no importe total estatal da produción comercializada figura no cadro 2.17; despois da suba continuada do período 1998-2003, Galicia baixou no bienio seguinte a súa porcentaxe e tivo unha forte suba no bienio 2006-2007 até chegar ao 7,1%, o mellor dato dos trece anos e por riba da nosa participación relativa no Estado en poboación, número de empresas ou PIB.

No cadro 2.18 presentamos a desagregación por grandes agrupacións do valor da produción comercializada galega. Constátase que tres apartados (material de transporte, alimentación, bebidas e tabaco e refino de petróleo) seguen a concentrar en 2007 máis da metade (54,9%, tres puntos porcentuais máis que no ano anterior) do valor da produción comercializada de Galicia (da lista PRODCOM).

O cadro 2.19 amosa a comparanza da estrutura produtiva do tecido industrial galego coa estatal no último cuatrienio: nel figura a desagregación por grandes agrupacións de ramas produtivas en Galicia e no total de España.

Evolución do peso de Galicia no total estatal da produción comercializada⁽¹⁾. 1997-2007

■ Cadro 2.17

	% Galicia / España
1997	5,2
1998	5,5
1999	5,8
2000	6,1
2001	6,3
2002	6,5
2003	6,6
2004	6,5
2005	6,4
2006	6,7
2007	7,1

Elaboración propia

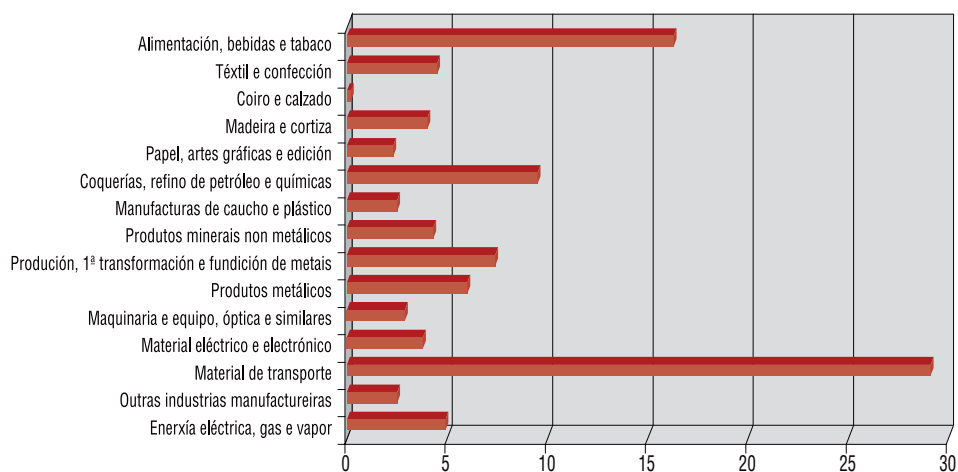
(1) Lista de produtos PRODCOM

Fonte: INE, "Encuesta industrial de productos"

■ Cadro 2.18 Valor da produción comercializada⁽¹⁾. Por grandes agrupacións. Galicia. 2006- 2007

CNAE		2.006		2.007	
		Miles euros	%	Miles euros	%
15-16	Alimentación, bebidas e tabaco	4.834.745	17,3	5.204.536	16,3
17-18	Téxtil e confección	1.452.209	5,2	1.428.450	4,5
19	Coiro e calzado	53.491	0,2	52.615	0,2
20	Madeira e cortiza	1.175.796	4,2	1.272.353	4,0
21-22	Papel, artes gráficas e edición	659.456	2,4	740.672	2,3
23-24	Coquerías, refino de petróleo e químicas	2.942.288	10,5	3.037.767	9,5
25	Manufacturas de caucho e plástico	652.357	2,3	783.655	2,5
26	Produtos minerais non metálicos	1.208.233	4,3	1.383.831	4,3
27	Produción, 1ª transformación e fundición de metais	2.142.951	7,7	2.376.565	7,4
28	Produtos metálicos	1.852.588	6,6	1.921.899	6,0
29-30-33	Maquinaria e equipo, óptica e similares	750.310	2,7	932.719	2,9
31-32	Material eléctrico e electrónico	1.052.194	3,8	1.153.589	3,8
34-35	Material de transporte	6.768.430	24,2	9.293.981	29,1
36	Outras industrias manufactureiras	620.337	2,2	792.048	2,5
40	Enerxía eléctrica, gas e vapor	1.789.557	6,4	1.547.973	4,9
Total Galicia		27.954.942	100	31.922.453	100

Fonte: INE, Enquisa industrial anual de produtos

■ **Cadro 2.19** Porcentaxe da produción comercializada⁽¹⁾. Por grandes agrupacións. Galicia e España. 2004-2007

		2004		2005		2006		2007	
CNAE		Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
15-16	Alimentación, bebidas e tabaco	19,1	18,5	17,8	17,7	17,1	17,3	16,3	17,1
17-18	Téxtil e confección	4,9	3,5	3,0	5,0	2,7	5,2	4,5	2,5
19	Coiro e calzado	0,2	1,0	0,8	0,1	0,7	0,2	0,2	0,7
20	Madeira e cortiza	4,3	1,8	1,7	4,3	1,7	4,2	4,0	1,7
21-22	Papel, artes gráficas e edición	2,5	5,8	5,4	2,5	5,3	2,4	2,3	5,2
23.2-24	Refino de petróleo e químicas	8,9	13,5	14,6	10,4	15,1	10,5	9,5	14,9
25	Manufacturas de caucho e plástico	3,1	4,1	4,1	2,8	4,0	2,3	2,5	4,0
26	Produtos minerais non metálicos	4,6	6,2	6,3	4,4	6,5	4,3	4,3	6,6
27	Producción, 1ª transformación e fundición de metais	7,0	6,2	6,5	7,4	7,4	7,7	7,4	7,6
28	Produtos metálicos	6,2	7,4	7,4	6,2	7,7	6,6	6,0	7,9
29-30-33	Maquinaria e equipo, óptica e similares	2,6	7,3	7,0	2,6	6,9	2,7	2,9	6,9
31-32	Material eléctrico e electrónico	3,9	4,4	4,3	3,8	4,7	3,8	3,6	5,0
34-35	Material de transporte	27,1	14,8	13,7	24,4	13,5	24,2	29,1	13,9
36	Outras industrias manufactureiras	1,3	3,1	2,9	1,5	2,8	2,2	2,5	2,8
40	Energía eléctrica, gas e vapor	4,3	2,5	4,5	6,8	4,1	6,4	4,9	3,4
Total		100	100	100	100	100	100	100	100

Elaboración propia

(1) Lista de produtos PRODCOM

Fonte: INE, Enquisa industrial de produtos

As porcentaxes de produción comercializada en Galicia e España que figuran neste cadro reflicten que é especialmente grande en 2007 o diferencial a prol de Galicia por maior peso relativo na estrutura industrial no apartado de material de transporte (15,2 puntos por riba do peso relativo estatal, ao igual que no ano anterior) mentres que a diferenza a prol de España é especialmente grande no epígrafe de Refino de petróleo e químicas (5,4 puntos en 2007, 0,8 puntos máis que no ano anterior).

En madeira e cortiza a especialización industrial galega segue a ser máis do dobre que no total estatal (e no téxtil é case o dobre) mentres que o noso tecido produtivo presenta unha especialización moito menor que o media estatal en corio-calzado, papel-artes gráficas ou maquinaria e equipo-óptica.

O cadro 2.20 é moi axeitado para a comparanza da especialización da estrutura industrial de Galicia coa estatal no último quinquenio, xa que amosa a estrutura produtiva do tecido industrial galego en porcentaxe de cada agrupación en Galicia sobre o total de España.

Catro agrupacións sobresaen moi especialmente no ano 2007 na nosa comunidade polo maior peso relativo na nosa estrutura industrial respecto da media estatal: madeira-cortiza (17%), material de transporte (15,1%), téxtil (12,8%) e máis enerxía eléctrica (10,3%), todos eles por riba da porcentaxe galega no total da produción comercializada de España (7,2%). O crecemento en 2007 desta porcentaxe foi especialmente importante no apartado de material de transporte (que subiu 3,1 puntos) e acada o maior valor do sexenio estudado.

Se en cambio focalizamos as ramas da industria galega de menor peso en relación co total estatal -do listado PRODCOM- vese que en tres non chegan ao limiar do 4%: coiro-calzado (1,7%), maquinaria equipo- óptica (2,6%), papel- artes gráficas (3,2%).

■ Cadro 2.20

Sectorización por grandes agrupacións⁽¹⁾. % Galicia/España. 2002-2007

CNAE		2002	2003	2004	2005	2006	2007
15-16	Alimentación, bebidas e tabaco	6,8	7,1	6,8	6,5	6,8	6,9
17-18	Téxtil e confección	7,3	8,0	9,2	10,8	12,9	12,8
19	Coiro e calzado	0,4	0,4	1,0	1,1	1,7	1,7
20	Madeira e cortiza	17,0	16,4	16,1	16,3	16,5	17,0
21-22	Papel, artes gráficas e edición	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	3,2
23.2-24	Refino de petróleo e químicas	4,4	4,2	4,3	4,6	4,7	4,6
25	Manufacturas de caucho e plástico	4,6	4,9	4,9	4,5	3,9	4,4
26	Produtos minerais non metálicos	4,8	4,7	4,8	4,6	4,4	4,7
27	Producción, 1ª transformación e fundición de metais	7,0	7,3	7,3	7,4	7,0	7,0
28	Produtos metálicos	4,6	5,5	5,5	5,4	5,8	5,5
29-30-33	Maquinaria e equipo, óptica e similares	2,4	2,2	2,4	2,4	2,6	3,0
31-32	Material eléctrico e electrónico	4,2	5,4	5,8	5,7	5,4	5,2
34-35	Material de transporte	13,1	12,2	12,0	11,6	12,0	15,1
36	Outras industrias manufactureiras	3,1	3,2	2,8	3,3	5,3	6,4
40	Energía eléctrica, gas e vapor	11,3	12,7	11,2	10,0	10,6	10,3
Total Industria		6,5	6,6	6,5	6,4	6,7	7,2

Elaboración propia

(1) Lista de produtos PRODCOM

Fonte: INE, "Encuesta industrial de productos"

No conxunto do período 2002-2007 destaca especialmente o continuo avance relativo de Galicia (en comparanza co ocorrido no conxunto do Estado) no sector téxtil (pese ao estancamento do último ano), no que a suba acumulada foi de 5,5 puntos porcentuais.

2.3.3. Opinións empresariais

O cadro 2.21 recolle resumidamente as impresións dos empresarios galegos sobre de cinco variables no conxunto do sector industrial nos anos transcorridos do século XXI (recollidas de Enquisa de conxuntura industrial).

■ Cadro 2.21

Opinións empresariais. Total sector industrial (sen construción). Galicia. 2001-2007

Total sector industrial	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Grao utilización actual (%) ⁽¹⁾	76,5	81,6	81,2	80,2	82,6	85,5	83,9
Carteira de pedidos	-8	7	17,5	-14,3	9,6	16,8	24,5
Stocks da produción	-3	-14	14,7	0,5	2,7	-8,7	-2,7
Tendencia da produción	-39	-12	20,8	2,4	3,6	8,5	7,9
Tendencia do emprego	-27	-14	12,0	10,0	4,0	14	6

(1) Datos do 4º trimestre nesta variable e de decembro nas outras catro

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo e Comercio. Enquisa de conxuntura industrial

Analizamos a continuación separadamente os cinco apartados dese cadro:

1) A previsión de utilización da capacidade produtiva total da industria estivo no cuarto trimestre do último ano no 83,9% e quedou (pese á diminución de 1,6 puntos) na mellor posición no período analizado, despois do avance experimentado no último bienio.

2) No tocante á demanda, a variable “carteira de pedidos” amosa a diferenza existente entre a porcentaxe de respostas que indicaron que era elevada e as que sinalaron que era débil. Ao remate do ano 2007 quedou na mellor posición do período estudado, tras a espectacular mellora do último trienio (38,8 puntos).

3) En canto aos stocks de produtos rematados, as respostas da enquisa constatan a diferenza entre a porcentaxe de respostas que sinalan que o nivel é excesivo e as que sinalan que é insuficiente. A negativa evolución desta variable no último ano deixouna nunha situación moi semellante á do primeiro ano analizado (2001).

4) A tendencia da produción representa a diferenza porcentual entre os que responden que aumentará e os que responden que diminuírá. No cadro comprobamos que este índice empeorou lixeiramente no último ano e quedou en decembro de 2007 na terceira mellor posición do período estudado (tras 2003 e 2006).

5) A previsión empresarial da tendencia do emprego empeorou notablemente en 2007, en contraste co ocorrido no ano anterior.

Vemos, xa que logo, que no seu conxunto as percepcións empresariais sobre a conxuntura na que se move o sector industrial galego ao rematar o ano 2007 non son tan pesimistas como o dato que se extrae doutra fonte estatística do INE: a Enquisa de conxuntura industrial, xa que esta explícita que a caída (en taxa de variación interanual) en decembro de 2007 foi do 8,2%.

Acudamos a outra fonte estatística, desta volta elaborada polo IGE: a de Confianza empresarial, que segue as recomendación da OCDE e da UE sobre estatísticas empresariais e se realiza con carácter trimestral.

A OCDE estableceu unhas suxerencias para a elaboración de Indicadores de confianza empresarial, seguindo as recomendacións do Programa harmonizado común de enquisas conxunturais da UE, indicadores que median os balances dun conxunto moi limitado de preguntas, coa finalidade de poder obter os datos para moitos Estados.

As dificultades que os empresarios observaron nun trimestre concreto obtéñense por estimación dunha serie de diversas cuestións que se lle preguntan (escaseza de man de obra, dificultades financeiras, escaseza de aprovisionamentos, etc.)

As expectativas que os empresarios teñen para o seguinte trimestre obtéñense por estimación de diferentes cuestións sobre as que se lle pregunta, como son o resultado neto de explotación, o emprego ou os investimentos.

O índice galego de confianza empresarial (IGACE) é un indicador sintético elaborado a partir da media simple de saldos ponderados de preguntas. Para a obtención do IGACE de cada sector empresarial, os balances que utiliza o IGE son maiores que os que prescriben a OCDE e a UE, polo cal se inclúe maior información na súa elaboración.

Dos cadros 2.22 a 2.25 presentamos catro cadros que permiten ás persoas interesadas afondar no estudo de diversos indicadores de confianza do empresariado galego, tanto por sectores produtivos como por tamaño das empresas, indo moito máis alá no estudo das opinións empresariais do que permitía a estatística presentada no cadro 2.21, que recolle exclusivamente datos do sector industrial.

**Confianza empresarial. Índice galego de confianza empresarial (IGACE).
2007. Por trimestres e ramas**

■ Cadro 2.22

	Industria	Construcción	Comercio polo miúdo	Resto de servizos	Total
2007/I	18,8	16,4	15,1	4,7	9,8
2007/II	17,0	13,7	17,9	-16,0	-3,1
2007/III	-19,4	-11,3	6,3	-12,5	-12,6
2007/IV	-7,2	-13,9	-10,8	-21,1	-16,7

Fonte: IGE. Confianza empresarial

Media simple de balances. (Un balance é un saldo de respostas ponderadas)

**Confianza empresarial. Evolución da actividade principal da empresa.
Galicia. 2007. Por trimestres e ramas**

■ Cadro 2.23

	Incremento	Estabilidade	Diminución
Industria			
2007/I	51,4	40,0	8,7
2007/II	59,4	38,1	2,5
2007/III	26,3	43,0	30,6
2007/IV	18,2	74,8	7,0
Construcción			
2007/I	23,6	49,6	26,8
2007/II	15,4	79,1	5,6
2007/III	3,4	85,3	11,3
2007/IV	7,5	83,3	9,2
Comercio polo miúdo			
2007/I	34,2	25,3	40,6
2007/II	13,1	33,1	53,8
2007/III	24,3	55,9	19,8
2007/IV	17,1	44,3	38,6
Resto servizos			
2007/I	25,8	67,3	6,9
2007/II	9,5	89,0	1,5
2007/III	22,1	56,1	21,8
2007/IV	36,5	28,4	35,1
Total			
2007/I	32,6	56,0	11,3
2007/II	18,0	78,0	4,0
2007/III	21,0	56,7	22,3
2007/IV	28,9	45,0	26,1

Fonte: IGE. Confianza empresarial

Datos en porcentaxe de empresas

Confianza empresarial. Dificultades das empresas por ramas. Galicia. 2007

■ Cadro 2.24

	Industria	Construcción	Comercio polo miúdo	Resto de servizos	Total
Escaseza de man de obra cualificada	74,6	92,8	44,9	22,4	42,0
Escaseza de man de obra non cualificada	3,3	62,3	7,5	2,1	8,4
Escaseza de aprovisionamentos	3,1	1,8	10,6	0,7	1,6
Problemas financeiros	5,9	55,6	6,7	38,1	31,6
Sen dificultades que sinalar	20,1	4,5	35,2	37,5	30,1

Fonte: IGE. Confianza empresarial

Datos en porcentaxe de empresas

Confianza empresarial. Dificultades das empresas por tamaño da empresa. Galicia. 2007
■ Cadro 2.25

	Escaseza de man de obra cualificada	Escaseza de man de obra non cualificada	Escaseza de aprovisionamentos	Problemas financeiros	Sen dificultades que sinalar
De 0 a 9 asalariados	36,4	6,5	0,4	35,3	34,3
De 10 a 24 asalariados	64,1	16,3	5,3	13,6	19,8
De 25 a 49 asalariados	55,0	8,8	17,4	24,2	7,0
De 50 a 99 asalariados	93,5	20,6	0,5	0,9	4,5
De 100 a 149 asalariados	43,5	4,3	8,7	10,9	45,7
De 150 ou máis asalariados	11,9	2,1	0,8	61,3	26,3
Total	42,0	8,4	1,6	31,6	30,1

Fonte: IGE. Confianza empresarial
Datos en porcentaxe de empresas

2.4. Enquisas do sector servizos

A terciarización das economías máis desenvolvidas é un trazo fundamental hoxe en día; achegarémonos a dúas das actividades que máis importancia teñen neste sector de servizos: turística e comercial.

O cadro 2.26 permítenos un achegamento ao comportamento do sector turístico galego, ao fío do Observatorio da economía galega, que elabora a Consellería de Economía e Facenda da Xunta de Galicia, a partir dos datos recollidos de organismos estatísticos oficiais. Nel figuran o número de viaxeiros que entraron e Galicia (con desagregación entre españois e estranxeiros), as pernoctacións e o grao de ocupación hoteleira no último bienio (con desagregación por trimestres). Destacaremos que:

■ A taxa de variación interanual de Galicia no total de viaxeiros/as foi no último ano do 4,2% (máis do dobre que en 2006) e foi moito menor entre os viaxeiros/as residentes en España (2,4%) que nos/as residentes no estranxeiro (12,4%).

■ Cadro 2.26
Ocupación hoteleira. Galicia. 2006-2007. Por trimestres

Ano	Viaxeiros entrados						Pernoitas totais		Grao de ocupación (%)	
	Total		Espanoís		Extranxeiros					
	Nº de viaxeiros	TVI (*)	Nº de viaxeiros	TVI	Nº de viaxeiros	TVI	Nº de pernoitas	TVI		
2006	3599,2	2,0	2944,8	1,4	654,4	4,4	7758,0	2,1	35,6	
2007	3749,8	4,2	3014,2	2,4	735,6	12,4	8042,1	3,7	35,9	
2006	I	581,1	3,4	501,1	1,9	80,0	13,5	1150,3	1,9	25,1
	II	955,7	11,0	757,5	11,6	198,1	8,8	1930,5	10,8	36,3
	III	1342,1	-2,6	1085,7	-3,9	256,5	3,0	3195,5	-1,6	51,1
	IV	720,3	-1,1	600,5	-0,5	119,9	-4,2	1481,7	0,4	30,1
2007	I	592,3	1,9	507,0	1,2	85,3	6,6	1182,5	2,8	25,9
	II	965,8	1,1	737,2	-2,7	228,6	15,4	1975,5	2,3	36,2
	III	1395,1	3,9	1115,6	2,8	279,5	9,0	3220,4	0,8	50,3
	IV	796,5	10,6	654,4	9,0	142,2	18,6	1663,6	12,3	31,4

(*) Tasa de variación interanual (en porcentaxe)

Fonte: Xunta de Galicia, Consellería de Economía e Facenda. Observatorio de economía galega

■ A porcentaxe de variación interanual das pernoctacións en Galicia no ano 2007 foi do 3,7% (1,6 puntos porcentuais máis que en 2006).

■ O grao de ocupación hoteleiro de Galicia en 2007 (35,9%) foi lixeiramente maior que no ano anterior (35,6%). Obviamente acadou o máximo no trimestre do verán (50,3%) e o mínimo foi no trimestre do inverno (25,9%).

O cadro 2.27 permítenos un achegamento ao comportamento do subsector do turismo rural de Galicia, da mano do Observatorio da economía galega, que elabora a Consellería de Economía e Facenda da Xunta de Galicia. Nel figuran para o último trimestre o número de viaxeiros que entraron e Galicia (con desagregación entre españois e estranxeiros) e máis as pernoctacións. Destacaremos que:

■ A taxa de variación interanual de Galicia no total de viaxeiros/as en turismo rural foi no último ano do 8,9% (o dobre que en 2006 e moitísimo mellor que en 2005, ano en que foi negativa); aínda que importante, foi moito menor entre os viaxeiros/as residentes en España (7,6%) que nos/as residentes no estranxeiro (20,6%).

■ A porcentaxe de variación interanual das pernoctacións en Galicia no ano 2007 foi do 6,6%, o que supón quedar 2,3 puntos por baixo do crecemento no número de viaxeiros.

Ocupación en turismo rural. Galicia. 2005-2007

■ Cadro 2.27

Período	Viaxeiros entrados						Pernoitas
	Total		Espanois		Estranxeiros		Nº de pernoitas
	Nº de viaxeiros	TVI (*)	Nº de viaxeiros	TVI	Nº de viaxeiros	TVI	
2005	149,2	-8,7	136,6	-9,1	12,6	-4,3	338,2
2006	155,9	4,5	139,9	2,4	16,0	26,6	352,3
2007	169,8	8,9	150,5	7,6	19,3	20,6	375,6

(*) Tasa de variación interanual (en porcentaxe)

Fonte: Xunta de Galicia, Consellería de Economía e Facenda. Observatorio de economía galega

No tocante ao sector do comercio interior polo miúdo, o cadro 2.28 reflicte unha diminución do 0,5% do comercio ao por menor galego en 2007, que contrasta co avance do ano anterior. O índice xeral do comercio polo miúdo en termos constantes (é dicir, eliminando o “efecto prezos”) tivo unha diminución de 0,5 puntos en 2007 pero subiu 4,1 puntos porcentuais no conxunto do último bienio.

Índices de comercio polo miúdo. Por comunidades autónomas. 2005-2007

■ Cadro 2.28

	Índice			% variación ⁽¹⁾		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Andalucía	119,2	124,5	122,5	0,5	4,4	-1,7
Aragón	125,1	126,9	126,1	0,4	1,5	-0,7
Asturias	125,2	127,8	125,9	3,0	2,1	-1,5
Baleares	98,8	98,6	98,5	0,1	-0,2	-0,1
Canarias	134,4	138,5	134,6	-1,7	3,0	-2,8
Cantabria	120,2	124,7	120,4	1,3	3,8	-3,5
Catela e León	118,8	119,8	118,8	1,8	0,9	-0,8
Castela A Mancha	123,8	125,9	126,2	5,4	1,7	0,2
Cataluña	126,7	130,1	124,7	0,5	2,6	-4,1
Comunidade Valenciana	121,7	126,2	123,4	-0,5	3,7	-2,2
Extremadura	122,4	127,7	126,7	-0,6	4,3	-0,7
Galicia	119,5	124,1	123,6	0,3	3,9	-0,5
Madrid	128,9	136,9	133,9	1,7	6,3	-2,2
Murcia	121,5	130,4	126,1	-0,8	7,3	-3,3
Navarra	126,5	123,8	119,6	2,0	-2,2	-3,4
País Vasco	128,3	126,8	124,2	3,1	-1,2	-2,1
A Rioxa	126,7	126,2	122,6	-2,3	-0,4	-2,8
Ceuta	116,2	121,3	123,4	-2,8	4,3	1,8
Melilla	117,7	126,4	123,9	2,4	7,3	-2,0

(1) Decembro sobre decembro do ano anterior. Prezos constantes, base 2005

Fonte: INE, "Índices de comercio al por menor"

2.5. Investigación científica, desenvolvemento tecnolóxico e innovación (I+D+I)

2.5.1. Introducción

A investigación científica e o desenvolvemento tecnolóxico (I+D) abranguen un conxunto de traballos de carácter creativo emprendidos co fin de incrementar os coñecementos nunha rama ou actividade determinada, así como a aplicabilidade desa suma de coñecementos á mellora dos xa existentes. Sen dúbidas é un factor clave á hora de posibilitar a converxencia real cos países máis desenvolvidos, que como veremos neste mesmo apartado presentan valores moi por riba dos existentes en España (e especialmente dos de Galicia).

A innovación, pola súa banda, é cada vez máis un factor clave na procura do aumento de produtividade e, xa que logo, da competitividade empresarial; hoxe en día as diferenzas económicas entre os países susténtase, en boa parte, no crecemento e acumulación do know how e na súa capacidade de transformación en produtos finais, vía innovación tecnolóxica.

A nova política de fondos na procura da cohesión territorial na UE priorizará cada vez máis o seu investimento no amplo abano denominado sociedade do coñecemento, co obxectivo de intentar converter a economía europea na máis competitiva do mundo (de acordo co aprobado no Cumio de Lisboa). O pulo da innovación e o desenvolvemento tecnolóxico é fundamental e débese traballar na redución da "brecha tecnolóxica" galega.

2.5.2. Investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D)

O cadro 2.29 permítenos unha visión por comunidades autónomas para o ano 2006 dos gastos internos totais e máis do persoal (en equivalencia a xornada completa). Apréciase que:

■ O gasto interno total de Galicia (3,8% do total estatal) está moi por baixo da porcentaxe que lle correspondería pola poboación, polo PIB ou polo número de empresas no total español, o que tamén ocorre no tocante ao persoal, pero cun diferencial menor, porque é maior a porcentaxe galega (4,4%).

■ Hai unha notable concentración espacial do gasto interno total nas actividades de I+D en dúas comunidades autónomas, pois Madrid e Cataluña representan máis da metade (51%) do total estatal. No persoal o seu peso conxunto é algo inferior á metade do conxunto de España (47%).

■ Galicia ocupa a sétima posición nas dúas clasificacións (polo gasto en I+D e máis polo persoal en EDC), por detrás de Cataluña, Madrid, Andalucía, País Vasco, C. Valenciana e Castela-León.

Gastos internos e persoal en I + D. Por comunidades autónomas. 2006

■ Cadro 2.29

	Gastos internos		Persoal en equivalencia a xornada completa	
	Total (Miles de euros)	%	Total	%
Andalucía	1.213.816	10,3	21.008,8	11,1
Aragón	263.428	2,2	5.885,6	3,1
Asturias	188.113	1,6	2.990,4	1,6
Baleares	70.655	0,6	1.354,2	0,7
Canarias	254.510	2,2	4.836,2	2,6
Cantabria	98.100	0,8	1.601,2	0,8
C. León	511.334	4,3	9.219,0	4,9
C. A Mancha	155.704	1,3	2.268,7	1,2
Cataluña	2.614.383	22,1	40.867,3	21,6
C. Valenciana	913.161	7,7	15.722,3	8,3
Extremadura	117.288	1,0	1.808,2	1,0
Galicia	449.522	3,8	8.280,9	4,4
Madrid	3.415.991	28,9	48.036,0	25,4
Murcia	192.516	1,6	5.032,2	2,7
Navarra	316.978	2,7	5.276,9	2,8
País Vasco	959.393	8,1	13.713,7	7,3
A Ríoxa	75.127	0,6	992,5	0,5
Ceuta e Melilla	5.202	0,0	83,7	0,0
España	11.815.221	100,0	188.977,8	100,0

Fonte: INE, Estatística sobre actividades en I+D

O seguimento nos últimos trece anos da porcentaxe do gasto en I+D en Galicia en relación co de España podemos facelo co cadro 2.30. A suba relativa de 1995 permitiulle a Galicia pasar do 2,57% de 1994 ao 3,33%; estancouse no cuatrienio seguinte ao redor desa porcentaxe e a forte suba do trienio 2000-2002 fixo que superara por vez primeira o 4%. En 2005 diminuíu en doce centésimas con respecto ao ano anterior e volveu a baixar dezasete centésimas en 2006 quedando no 3,80% do total español.

**Evolución dos gastos internos en I+D.
% Galicia/España. 1994-2006**

■ Cadro 2.30

1994	2,57
1995	3,33
1996	3,20
1997	3,52
1998	3,24
1999	3,30
2000	3,70
2001	3,86
2002	4,08
2003	4,12
2004	4,09
2005	3,97
2006	3,80

Elaboración propia

Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D

O valor absoluto do gasto en I+D dunha comunidade autónoma non é representativo dabondo do esforzo en investigación e desenvolvemento tecnolóxico da mesma, xa que o seu valor en relación co valor da súa produción pode ser moi distinto. Por iso recolleemos no cadro 2.31 o gasto total en I+D, as porcentaxes dese gasto sobre o PIB de cada comunidade autónoma e maillo gasto de cada un dos sectores que o executan. Salientaremos que:

■ O gasto en I+D de Galicia supón actualmente un 0,90% do PIB, dato que fai que Galicia ocupe o octavo posto na clasificación das comunidades autónomas (dous postos por baixo que no ano anterior e empatada con Andalucía e Asturias). Segue a reflectir unha diverxencia notable de Galicia (a estatal supera nun 25% á galega), moito maior que a existente en variables coma o PIB ou a renda.

■ As catro comunidades que realizan un maior investimento nas actividades de I+D son Madrid (1,98%), Navarra (1,92%) e a continuación País Vasco e Cataluña (1,60% e 1,43% respectivamente).

■ No tocante á distribución do gasto en I+D segundo o sector que o execute, en Galicia o primeiro é xa dende o ano 2005, a diferenza dos precedentes, o sector empresarial, aínda que a pouca distancia do ensino superior. No total estatal o sector empresarial representa case o dobre dos gastos do correspondentes ao Ensino Superior (diferenzas que se agrandan nas catro comunidades que máis invisten en I+D en proporción do seu PIB: Madrid, Cataluña, Navarra e País Vasco).

A comparanza das porcentaxes de execución do gasto en I+D en cada sector en Galicia e España podemos facela ao fío do cadro 2.32. Subliñaremos o seguinte:

■ O sector empresarial representa máis da metade do gasto total en I+D (un 55,68%), mentres que en Galicia se ben é tamén en 2006 o primeiro está máis de 10 puntos porcentuais por baixo. Debe resaltarse non obstante que subiu ostensiblemente nos últimos anos (pois en 2001 era só un 27%).

■ En Galicia ocupa o segundo posto o Ensino Superior (cun 39,14%), 11,50 puntos porcentuais por riba da media española.

■ A porcentaxe de gasto en I+D da Administración Pública en Galicia é oito décimas superior á de España.

Gastos internos totais en I + D. Por comunidades autónomas e sector de execución. 2006**■ Cadro 2.31**

	Total	% sobre PIB	Empresas e IPSFL ⁽¹⁾	Admón. Pública	Ensino superior
Andalucía	1.213.816	0,90	403.387	283.184	527.245
Aragón	263.428	0,88	152.632	50.787	60.009
Asturias	188.113	0,90	88.199	29.001	70.913
Baleares	70.655	0,29	13.449	20.320	36.886
Canarias	254.510	0,65	66.342	66.207	121.961
Cantabria	98.100	0,80	33.696	15.560	48.844
C. León	511.334	0,97	286.890	42.209	182.235
C. A Mancha	155.704	0,47	75.868	21.142	58.694
Cataluña	2.614.383	1,43	1.704.962	311.393	598.028
C. Valenciana	913.161	0,96	348.610	109.353	455.198
Extremadura	117.288	0,73	21.215	36.428	59.645
Galicia	449.522	0,90	198.290	75.306	175.926
Madrid	3.415.991	1,98	2.083.220	796.935	535.836
Murcia	192.516	0,78	84.058	36.214	72.244
Navarra	316.978	1,92	214.851	23.888	78.239
País Vasco	959.393	1,60	752.245	39.263	167.885
A Rioxa	75.127	1,06	50.447	13.551	11.129
Ceuta e Melilla	5.202	0,19	295	84	4.823
España	11.815.221	1,20	6.578.656	1.970.825	3.265.740

En miles de euros (agás a 2ª columna, que está en porcentaxe)

(1) Institucións privadas sen fins de lucro

Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D

**Porcentaxe de execución do gasto en I+D
Por sectores. Galicia e España. 2006****■ Cadro 2.32**

	Galicia	España
Empresas e IPSFL ⁽¹⁾	44,11	55,68
Admón. Pública	16,75	16,68
Ensino Superior	39,14	27,64

(1) Institucións privadas sen fins de lucro

Fonte: INE, Estadística de I+D

**Evolución da porcentaxe de gastos respecto ao PIB a prezos de mercado.
Por comunidades autónomas 2000-2006****■ Cadro 2.33**

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Andalucía	0,62	0,62	0,89	0,77	0,84	0,90
Aragón	0,71	0,75	0,74	0,70	0,79	0,88
Asturias	0,71	0,65	0,70	0,64	0,70	0,90
Baleares	0,25	0,26	0,25	0,26	0,28	0,29
Canarias	0,56	0,60	0,55	0,58	0,59	0,65
Cantabria	0,57	0,55	0,47	0,44	0,45	0,80
C. León	0,83	0,81	0,88	0,93	0,89	0,97
C. A Mancha	0,04	0,44	0,44	0,41	0,41	0,47
Cataluña	1,17	1,28	1,38	1,34	1,35	1,43
C. Valenciana	0,77	0,81	0,87	0,90	0,99	0,96
Extremadura	0,60	0,60	0,63	0,41	0,69	0,73
Galicia	0,72	0,79	0,86	0,86	0,89	0,90
Madrid	1,79	1,88	1,81	1,65	1,82	1,98
Murcia	0,66	0,57	0,73	0,66	0,75	0,78
Navarra	1,22	1,11	1,41	1,79	1,67	1,92
País Vasco	1,39	1,32	1,42	1,51	1,48	1,60
A Rioxa	0,63	0,57	0,66	0,65	0,66	1,06
España	0,99	1,03	1,10	1,07	1,07	1,20

Fonte: INE, Estadística de I+D

Centrámonos na evolución no último quinquenio das porcentaxes do gasto en I+D respecto do PIB nas distintas comunidades autónomas (cadro 2.33) destacaremos que en 2006 incrementábase na comunidade galega en unha centésima a porcentaxe despois do avance en sete centésimas en 2002 e 2003 e o estancamento en 2004. O forte incremento do conxunto do Estado -trece centésimas- incrementa as diferenzas para conseguir nun prazo razoable a nosa converxencia coa media estatal.

Na comparanza internacional, o cadro 2.34 subliña o baixo valor da porcentaxe de gasto galego en I+D (en relación co PIB) no contorno da Unión Europea (en 2006 o dato de Galicia supón un 47,12% da porcentaxe da Unión Europea dos 15). O estado de maior porcentaxe de gasto en I+D (Suecia) case quintuplica a de Galicia; Finlandia triplicaa.

Porcentaxe de gasto en I+D sobre o PIB. Europa. 2003-2006

■ Cadro 2.34

	2003	2004	2005	2006
Austria	2,19	2,26	2,41	2,45
Bélxica	1,89	1,90	1,84	1,83
República Checa	1,26	1,27	1,41	1,54
Dinamarca	2,56	2,58	2,45	2,43
Finlandia	3,48	3,51	3,48	3,45
Francia	2,18	2,16	2,13	2,12
Alemaña	2,52	2,49	2,48	2,51
Grecia	0,61	0,57	0,58	0,57
Hungría	0,94	0,89	0,94	1,00
Islandia	2,92	2,92	2,78	
Irlanda	1,16	1,20	1,26	1,32
Italia	1,11		1,10	
Holanda	1,76	1,78	1,73	1,72
Noruega	1,73	1,61	1,52	1,49
Polonia	0,54	0,56	0,57	0,56
Portugal	0,74	1,00	0,81	
Eslovaquia	0,58	0,53	0,51	0,49
Estonia	0,82	1,00	0,93	1,14
Chipre	0,35	0,37	0,40	0,42
Letonia	0,38	0,42	0,56	0,69
Lituania	0,67	0,76	0,76	0,80
Luxemburgo	1,66	2,00	1,57	
Malta	0,27		0,54	0,55
Eslovenia	1,52		1,46	1,59
Suecia	3,95	3,70	3,89	3,82
Reino Unido	1,88	1,79	1,76	
Bulgaria	0,50	0,51	0,49	0,48
Croacia	1,11	1,25		
Rumania	0,39	0,39	0,41	0,46
Galicia	0,86	0,89	0,89	0,90
España	1,05	1,07	1,12	1,16
UE (25)	1,90	1,86	1,85	1,85
UE 15	1,95	1,92	1,91	1,91

Fonte: OCDE. (Collido do INE: Estadística sobre actividades en I+D)

2.5.3. Innovación tecnolóxica nas empresas

A Enquisa de Innovación Tecnolóxica nas empresas (do INE) permite coñecer a estratexia tecnolóxica das empresas e os factores que inflúen na súa capacidade

para innovar e ademais proporciona o marco base para estudos posteriores, coma pode ser a utilización da tecnoloxía punta nos procesos de fabricación ou a análise dos fluxos de pagos e ingresos tecnolóxicos. Nesta enquisa avalíase a actividade das empresas que realizan algunha actividade innovadora (I+D, adquisición de tecnoloxía inmaterial software, gastos en deseño, etc).

■ **Cadro 2.35 Principais indicadores de I+D en empresas, por tipo de empresa⁽¹⁾ e comunidades autónomas. 2006**

	Manufactureiras de alta e media-alta tecnoloxía			De servizos de alta tecnoloxía		
	Nº empresas	Gastos I+D (miles euros)	Persoal en EXC	Nº empresas	Gastos I+D (miles euros)	Persoal en EXC
Andalucía	215	122.466	1.491,7	177	73.764	1.390,9
Aragón	173	82.370	1.261,2	37	23.940	469,7
Asturias	47	12.047	201,6	44	16.909	279,5
Baleares	9	464	11,2	16	2.150	42,5
Canarias	12	868	13,1	26	36.258	362,3
Cantabria	36	7.601	113,7	15	7.794	116,1
C. León	102	54.951	747,8	74	145.292	1.440,9
C. A Mancha	63	28.374	327,8	20	5.415	100,4
Cataluña	1.063	873.293	9.384,7	380	368.349	5.203,8
C. Valenciana	301	96.017	1.636,2	148	97.031	1.766,1
Extremadura	13	916	22,1	10	4.170	67,9
Galicia	143	86.981	1.150,3	90	33.940	645,2
Madrid	375	728.235	6.493,6	489	779.261	7.667,2
Murcia	60	28.857	310,7	41	10.507	212,9
Navarra	112	95.968	1.017,6	26	40.978	666,5
País Vasco	386	251.683	3.145,3	210	294.581	4.126,4
A Rioxa	26	4.905	84,3	26	20.927	127,0
España	3.136	2.475.996	27.412,9	1.829	1.961.266	24.685,3

(1) Manufactureiras de alta tecnoloxía: Industria farmacéutica, maquinaria de oficina e material informático, compoñentes electrónicos, aparatos de radio, TV e comunicación, instrumentos médicos, de precisión, óptica e relojería e construción aeronáutica e espacial

Manufactureiras de media-alta tecnoloxía: Industria química agás farmacia; maquinaria e equipo; maquinaria e aparatos eléctricos; industria do automóbil; outro material de transporte.

De servizos de alta tecnoloxía: Correos e telecomunicacións; actividades informáticas; investigación e desenvolvemento

Fonte: INE, Base: "Indicadores de Ciencia y Tecnología"

O gasto en actividades para a innovación tecnolóxica acadou en Galicia 829,5 millóns de euros no ano 2006, superando en máis de 150 millóns os correspondentes ao ano anterior. No cadro 2.36 presentamos o número de empresas innovadoras e máis o gasto en innovación tecnolóxica nas diferentes comunidades autónomas (e no total español) en 2006, xunto con o tanto por cento da cifra de negocios en produtos novos e mellorados e a taxa de crecemento. Como pode apreciarse Galicia está por baixo da media nacional en empresas innovadoras, e ademais os gastos en innovación, representan unha porcentaxe inferior a seu potencial demográfico, se ben o esforzo dos últimos anos en Galicia, no que non só destaca o dinamismo mostrado por unhas poucas empresas punteiras senón tamén o dos clusters (de automoción, acuicultura, etc), que con notable empeño están aplicando a cultura da cooperación empresarial na innovación parece albiscaar unha certa recuperación despois dos malos datos de 2004, cun crecemento importante da cifra de negocios en produtos novos e mellorados.

Empresas Innovadoras e Gastos en innovación por CC.AA. 2006

Cadro 2.36

	Empresas Innovadoras		Gastos en Innovación		% de la cifra de negocios en productos novos e mellorados	Taxa de crecemento
	Total	%	Total	%		
Andalucía	7429	24,29	1.063.459	6,43	8,19	15,00
Aragón	1357	24,75	694.133	4,20	21,09	22,89
Asturias	763	22,36	311.269	1,88	7,02	82,31
Baleares	959	19,37	140.819	0,85	7,72	-22,97
Canarias	1690	20,01	236.402	1,43	5,49	16,20
Cantabria	490	22,47	111.029	0,67	7,55	71,41
C. León	1873	23,28	560.922	3,39	11,59	9,03
C. A Mancha	1469	20,65	267.326	1,62	6,15	13,17
Cataluña	11129	29,65	3.539.799	21,41	16,05	1,41
C. Valenciana	5974	26,37	830.052	5,02	8,75	-3,08
Extremadura	483	14,78	85.077	0,51	4,39	28,21
Galicia	2208	22,06	829.447	5,02	11,03	22,12
Madrid	7728	26,19	5.607.086	33,91	15,89	47,59
Murcia	1686	24,21	215.748	1,30	6,63	26,02
Navarra	932	31,20	353.333	2,14	23,84	24,97
País Vasco	2756	27,70	1.558.139	9,42	8,59	15,58
A Rioja	419	27,50	125.597	0,76	10,51	62,83
Ceuta e Melilla	68	22,54	3.779	0,02	12,63	68,91
España	49413	25,33	16.533.416	100,00	13,26	21,25

Gastos en miles

Fonte: INE, Encuesta sobre innovación tecnolóxica nas empresas 2006

Poboación ocupada nos sectores de alta e medio-alta tecnoloxía. Por CCAA. 2006

Cadro 2.37

	A	Sectores de alta e medio-alta tecnoloxía				C=B/AX100
	Total Economía	B	Sectores manufactureiros		Servizos de alta tecnoloxía	
			Alta tecnoloxía	Medio-alta tecnoloxía		
Andalucía	3.110,4	123,2	15,3	48,7	59,2	3,96
Aragón	577,3	60,9	4,8	40,8	15,3	10,55
Asturias	423,6	21,7	1,3	10,8	9,6	5,12
Baleares	496,0	15,7	0,8	7,2	7,7	3,17
Canarias	880,4	22,8	1,0	5,0	16,8	2,59
Cantabria	249,7	18,4	1,4	11,6	5,4	7,37
C. León	1.045,6	66,5	4,8	41,5	20,2	6,36
C. A Mancha	798,1	31,9	4,9	14,0	13,1	4,00
Cataluña	3.418,7	386,1	54,0	234,3	97,8	11,29
C. Valenciana	2.152,3	132,2	8,8	73,0	50,4	6,14
Extremadura	398,3	10,8	0,5	3,9	6,5	2,71
Galicia	1.164,2	71,9	7,2	43,9	20,8	6,18
Madrid	2.977,1	291,8	57,4	67,9	166,5	9,80
Murcia	597,6	27,0	2,1	16,5	8,4	4,52
Navarra	283,6	34,6	1,5	28,4	4,7	12,20
País Vasco	984,9	124,3	13,6	80,2	30,5	12,62
A Rioja	143,8	8,6	0,4	5,1	3,0	5,98
Ceuta e Melilla	46,1	0,6	0,1	0,1	0,5	1,30
España	19.747,7	1.449,0	179,9	732,9	536,4	7,34

En medias anuais. En miles; agás a última columna que é percentaxe

Fonte: INE, Encuesta de Población Activa

No cadro 2-37 complétase os datos de innovación co da poboación ocupada nos sectores de alta e media tecnoloxía e a súa repercusión na poboación ocupada

total das distintas comunidades autónomas. O País Vasco, Navarra e Cataluña acadan as porcentaxes máis altas, Galicia con 71.900 empregados en ditos sectores representa o 6,18% do total de ocupados, algo menos dun punto da media estatal de 7,34.

2.6. A empresa industrial pública: a Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI)

A raíz da promulgación do Real Decreto-lei 5/1995, do 16 de xuño, a industria pública española nucleada neses momentos en torno ao Instituto Nacional de Industria (INI) e ao Instituto Nacional de Hidrocarburos (INH) reestrutúrase, agrupándose en dous entes as distintas empresas dependentes ou controladas polo Ministerio de Industria e Enerxía:

■ A Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI), á que se lle asignan as participacións dos grupos Teneo, SA e Repsol, SA, rexida polo dereito privado, sen aval do Estado, e que goza do beneficio da consolidación fiscal nas operacións de endebedamento; tivo, ademais, como unha das súas principais obrigacións a de amortizar a débeda do ex-INI, vía dividendos, endebedamento e desinvestimentos.

■ A Axencia Industrial do Estado (AIE), á que se adxudica, polo seu valor contable, a carteira de titularidade directa, maioritaria, igualitaria ou minoritaria das entidades mercantís, suxeitas a plans de reestruturación ou reconversión industrial. A esta axencia non se lle concede ningunha capacidade de endebedamento e carece do beneficio de consolidación fiscal, se ben as empresas en reconversión serán as únicas que poidan percibir aportacións do Estado.

O 28 de xuño de 1996 o goberno aprobou o “programa de modernización do sector público empresarial do Estado”, que deseña un plan de privatizacións de empresas públicas, que aprofundando na política de alleación de activos patrimoniais públicos que xa viña desenvolvéndose anteriormente, contempla a venda das empresas públicas rendibles, incluídas as dependentes do Ministerio de Economía e Facenda.

No trienio 1996-1999 producíronse operacións privatizadoras en empresas públicas industriais e de servizos con implantación en Galicia: Argentaria, Telefónica, o grupo Repsol, Retevisión, Auxini, ENDESA, Tabacalera, Gas Natural, Elcano, Barreras, INESPAL, Santa Bárbara, Indra ou Red Eléctrica, e en 2000 e os primeiros meses de 2001 os de Iberia, Enatcar e ENCE, ás que seguirá Autopistas del Atlántico no 2002, quedándose o Estado co control daquelas que poden ter problemas para privatizarse por cuestións sociais ou estratéxicas, aínda que non se descarta o seu pase a mans privadas, como as da División Naval e Bazán agrupadas no grupo Izar e actualmente Navantia.

En todo caso, o que si é certo é que o cadro da empresa pública en España, e polo tanto en Galicia, experimentou un importante cambio nestes últimos anos, especialmente a partir de 1997-1998, diminuíndo substancialmente as empresas

participadas polo Estado, quedando reducido a un pequeno grupo con capital público, formado polas que arrastran un déficit empresarial considerable.

O Decreto-lei 15/1997, do 15 de setembro, reagrupa de novo o sector público, disolvendo a AIE e integrando as súas sociedades na SEPI, facendo esta fronte ao paulatino equilibrio financeiro do sector; cunha aportación de recursos de 900.000 millóns de pesetas -resultante das privatizacións- durante os dous primeiros anos e desvinculando o mantemento das empresas públicas dos Orzamentos Xerais do Estado, cun efecto importante na redución do déficit público para o cumprimento dos criterios de Maastricht.

A SEPI é polo tanto a sociedade estatal que agrupa na actualidade ás empresas públicas industriais, acollendo tamén algunha das empresas que pertencían á Dirección Xeral de Patrimonio, tales como Efe, ALYCESA, CETARSA, Transmediterránea, EMGRISA, ENAUSA, MAYASA e a Sociedade Estatal de Participacións Patrimoniais, coa intención na maioría dos casos de preparar a súa futura privatización. En marzo de 2005 tras unha importante crise da empresa Izar provocada dunha banda polas súas notables perdas -800 millóns de euros- e por outra pola exixencia da UE ao goberno español da devolución das axudas nos últimos anos aos estaleiros públicos, constitúese unha nova empresa: Navantia que mercé a un axuste de cadro de persoal por xubilacións anticipadas asume a actividade de construción naval, fundamentalmente militar, conservando un 20% de actividade en materia civil. Así mesmo acolle liñas de actividade de propulsión e enerxía, reparacións e sistemas e armas, cunha forte aposta pola tecnoloxía e tarefas de investigación e desenvolvemento.

No anexo deste informe contéplanse os datos de investimentos e persoal dos entes públicos e sociedades estatais en Galicia, clasificados de acordo coa distribución que establece a Lei de orzamentos xerais do Estado.

As características e tendencias que apuntabamos en anteriores informes, con respecto aos investimentos e ao cadro de persoal das empresas públicas dependentes do ex Ministerio de Industria e Enerxía -hoxe do de Facenda-, continúan en 2007; como se reflicte nos cadros A-21 do anexo, quedando reducidas na súa vertente industrial a Navantia xa que as restantes son empresas doutros sectores produtivos.

Os investimentos da SEPI representan un montante total de 19 millóns 841 mil euros (cadro A-21) -dos que só 6 millóns 947 mil euros corresponde a Navantia, unha contía de 3 millóns 831 mil euros á empresa Tragsa, que realiza unha variada gama de actuacións que abrangue o deseño e construción das infraestruturas e equipamentos necesarios para a modernización e mellora dos sistemas de produción agraria, tecnoloxías para un mellor aproveitamento da auga, actividades de conservación do medio natural, actuacións forestais, xestión de recursos pesqueiros e acuicultura e 8 millóns 753 mil euros do grupo infoinvest, que colabora coa Xunta de Galicia no desenvolvemento de 20 parques empresariais-.

A escasa contía da inversión das empresas públicas está en consonancia coa diminución do número e a importancia das empresas con respecto a anos anteriores ao deixar de computarse, xa en 1997, as inversións de Endesa e do grupo Repsol -preto de 9.611 millóns de ptas. en 1997- que foron as empresas industriais con maior capacidade inversora en Galicia, privatizándose tamén en 2002 ENA que

con 45 millóns 670 mil euros de inversión en 2002 constituía a empresa pública con maior volume de recursos en dito ano.

As empresas públicas industriais con sede en Galicia experimentan unha diminución apreciable de traballadores nestes catorce últimos anos, pasándose, no seu conxunto, de 14.067 traballadores/as en 1993 aos 4.191 do ano que analizamos. Navantia con 2.360 efectivos dos estaleiros de Fene e Ferrol constitúen o maior volume por empresa ao que segue Tragsa con 1.814 traballadores/as. A provincia da Coruña, con 3.380 empregados/as, concentra o volume máis importante, o persoal das outras tres provincias galegas proceden exclusivamente de Tragsa.

2.7. Política industrial.A achega das administracións públicas

Examinaremos, dentro deste apartado, o conxunto das intervencións máis importantes das distintas administracións públicas no ámbito industrial e empresarial, co obxecto de ter unha visión de carácter xeral das principais liñas de actuación que marcan as políticas públicas en Galicia.

Hai que ter, non obstante, moi en conta que a política macroeconómica ten un papel decisivo sobre a actividade industrial: o control da inflación, a redución do déficit público e a estabilidade monetaria constitúen factores fundamentais para a incentivación e boa marcha das industrias e, xunto co investimento público e o impulso das reformas estruturais, inciden dunha maneira decisiva no comportamento empresarial.

2.7.1.As actuacións da UE

O Cumio de Maastricht de 7 de febreiro de 1992, coa reforma do artigo 130 do Tratado da UE, marca o inicio da nova estratexia en materia industrial e de emprego previndo un marco de relacións entre administracións públicas rexido polo principio de subsidiaridade, a potenciación da instrumentación de accións de I+D, políticas de infraestruturas a escala europea, formación profesional e incluso a posibilidade de utilización de medidas específicas, a aprobar por unanimidade, destinadas a acelerar a adaptación da industria aos cambios estruturais, creando un contorno favorable á iniciativa, desenvolvemento e cooperación entre as empresas, e a favorecer unha explotación do potencial industrial das políticas de innovación e desenvolvemento tecnolóxico.

O Tratado de Amsterdam de 17 de xuño de 1997 inclúe no Tratado Constitutivo da Unión Europea un capítulo sobre emprego, en paralelo ás disposicións relativas á Unión Económica e Monetaria. Cada país continúa a ser dono da súa política, pero a situará no contexto dunha estratexia coordinada de toda a comunidade. O Tratado fixa para os gobernos da Unión o compromiso de:

- Orientar as súas políticas de emprego en consonancia coa política económica da comunidade.

- Promover unha man de obra cualificada con poder de adaptación, así como mercados de traballo que poidan reaccionar axiña ante os cambios económicos.

Así mesmo, crea un sistema de vixilancia multilateral das políticas de emprego nacionais, e un Comité de Emprego que asistirá ás institucións neste traballo.

A estratexia coordinada para o emprego levarase á práctica do seguinte xeito:

- a) En primeiro lugar, os xefes/as de Estado e de Goberno examinarán a situación do emprego.
- b) O Consello, por maioría cualificada, a proposta da Comisión e previa consulta ao Parlamento Europeo, ao Comité Económico e Social, e ao Comité das Rexións, elaborará as liñas directrices para os Estados membros.
- c) Ao final do ano, o Consello examinará a aplicación das liñas directrices e, se o estima oportuno, formulará recomendacións para os Estados membros. O Consello e a Comisión remitirán un informe anual conxunto aos xefes/as de Estado e de Goberno, que examinarán as novas orientacións a seguir.
- d) Finalmente, prevense medidas de estímulo para financiamento de proxectos piloto en temas de emprego.

Transcorridos dous anos con ocasión do Cume de Lisboa –marzo de 2000- valórouse positivamente o proceso iniciado en Amsterdam, e acolleuse como obxectivo prioritario a loita contra o desemprego, marcándose como meta conseguir o pleno emprego na Unión Europea para o 2010, combinando para isto reformas estruturais ambiciosas coa potenciación das novas tecnoloxías, facendo especial fincapé no acceso das escolas a Internet e a formación a curto prazo do profesorado nas novas tecnoloxías.

Os atentados do 11 de setembro de 2001 en EE.UU. provocan un descenso da actividade económica mundial. No Consello da Unión Europea de Sevilla -21 e 22 de xuño de 2002- se aposta pola reactivación do crecemento, reafírmase na adhesión do Pacto de Estabilidade e Crecemento e o saneamento das finanzas públicas e mantense en vigor os obxectivos estratéxicos alcanzados en Lisboa. Así mesmo, tanto no Cumio de Copenhague de decembro de 2002, que aproba a ampliación a 25 Estados a partir do 1 de maio de 2004, como o Consello de Bruxelas do 20 e 21 de marzo de 2003 ratifican cunha serie de orientacións e medidas específicas os obxectivos de Lisboa.

A incorporación de 10 novos países en maio de 2004 á Unión Europea, todos eles con rendas per cápita inferiores á española e moi lonxe da media da Unión, levará aparelladas importantes repercusións para países que como España son beneficiarios netos e en moi ampla medida das axudas e fondos estruturais europeos.

O “non” ao referendun sobre a Constitución europea de Francia e Holanda e o fracaso da cume europea de Bruxelas, no transcurso de 2005 para a aprobación do marco orzamentario 2007-2013 sumiu á UE nunha fonda crise con repercusión moi directa no escenario de territorios como o galego que basean o seu futuro desenvolvemento nas aportacións dos fondos estruturais e de cohesión.

A comisión Europea aprobou en Maio de 2007 o Marco Estratéxico Nacional de Referencia da Política de Cohesión para España na que se determina a estratexia

para a utilización de 35.217 millóns de euros da política de cohesión no período 2007-2013 dos Fondos Estruturais (Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional –FEDER- e Fondo Social Europeo –FSE-) e o Fondo de Cohesión.

As actuacións da UE en Galicia –catalogada como rexión obxectivo nº 1, e a partir de 2007 obxectivo da converxencia- lévanse a cabo a través do transvase de importantes cantidades de diñeiro para o desenvolvemento rexional, das que a maioría dedícanse a infraestruturas de carácter básico; ditas cantidades canalízanse a través dos chamados fondos estruturais para a redución dos desequilibrios rexionais e o Fondo de Cohesión que financia proxectos de infraestrutura de transporte e medio ambiente.

■ Marco de Apoio Comunitario de Galicia para o período 2000-2006

O período de programación do marco orzamentario para o período 2000-2006 foi aprobado nas grandes cifras para o conxunto da Unión, pola Comisión no Cume de Berlín en marzo de 1999 consagrando o criterio do emprego como un dos básicos para o reparto de recursos e incluíndo fondos específicos “instrumentos de preadhesión” para os países que teñen prevista a súa entrada na UE. Tras intentos dalgúns membros para a súa abolición, mantívose o Fondo de Cohesión, pero endurecéndose os seus controis; en concreto, os beneficiarios que accederon ao euro perderano instantaneamente se incumpren o pacto de estabilidade, incorrendo nun déficit superior ao tres por cento do PIB fixado no Tratado de Maastricht.

A Galicia como Marco de Apoio Comunitario (MCA) correspondeulle para o período 2000-2006 a cantidade de 5.407,7 millóns de euros –899.766 millóns de pta- o 13,7% do total do financiamento comunitario para as rexións obxectivo nº 1 de España.

■ Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006

No cadro 2.38 explíctase por axente xestor e medida o grao de execución do programa operativo integrado de Galicia 2000-2006 a 31 de decembro de 2007, xa que prolongouse a dito ano a súa execución. Do total programado para todo o período: 5.327 millóns de euros executouse a 31-12-2007 máis de 4.739 millóns de euros que representa un 88,97% do total. O eixe nº 6: Redes de transporte e enerxía, financiado polo Feder, con máis de 2.426 millóns de euros no programa é o de maior contía económica, nel intégranse as partidas correspondentes a estradas, autoestradas, ferrocarrís, portos, aeroportos, redes de enerxía etc.; ao fin de 2007 o gasto executado elévase a máis de 2.207 millóns de euros que correspóndese co 90,99 % do total do previsto neste eixe. O subeixe de autoestradas estaba xa ao 100% a 31-12-2004 e o de aeroportos supera o cento por cento a finais de 2005, mentres que os subeixes de, portos, sistemas de transporte multi-modais cun 77,87%, portos co o 83,34% e redes de enerxía- 85,91%- tiñan unha execución baixa.

O eixe nº 3: Medio ambiente, contorno natural e recursos hídricos é o seguinte en importancia económica cunha dotación total do programa de preto de 837 millóns de euros, dos que executáronse ao fin de 2007 algo máis de 707 millóns de euros, que representa o 84,49%. Como pode apreciarse comprende actuacións de abastecemento de augas, saneamento e depuración de augas residuais, xestión

■ **Cadro 2.38 Grao de execución por eixe e media do Programa Operativo de Galicia Obxectivo 01 a 31-12-2007**

Eixe/Media	Programado 2000-2006	Executado a 31/12/2007	%
1.1 Apoio a empresas industriais, comerciais e de servizos (FEDER)	207.442.722	185.188.315,69	89,27
1.2 Mellora da transformación e comercialización dos produtos agrícolas (FEOGA-O)	206.543.763	185.220.407,72	89,68
1.3 Provisión e adecuación de espazos produtivos e de servizos ás empresas (FEDER)	70.206.513	50.297.028,93	71,64
1.7 Promoción do capital organizativo das empresas (FEDER)	10.560.000	13.915.586,81	131,78
1.8 Favorecer a xeración de nova actividade que permita a creación de emprego (FSE)	20.569.018	13.640.422,52	66,32
Total eixe: 1 Mellora da competitividade e desenvolvemento do tecido produtivo	515.322.016	448.261.761,67	86,99
2.1 Apoiar a invest. en capital humano ámbito da invest., ciencia e tecnol. e transf. (FSE)	32.701.460	29.334.074,60	89,70
2.2 Proxectos de investigación, innovación e desenvolvemento tecnolóxico (FEDER)	48.412.005	47.827.469,36	98,79
2.3 Equipamento científico-tecnolóxico (FEDER)	3.453.337	4.876.462,03	141,21
2.5 Centros públicos de investigación e centros tecnolóxicos (FEDER)	12.614.660	13.541.218,80	107,35
2.6 Grandes instalacións (FEDER)	16.137.280	16.479.826,71	102,12
2.7 Sociedade da información (FEDER)	71.208.948	67.212.598,00	94,39
Total eixe: 2 Soc. do coñecemento (Innovación, I+D, sociedade da información)	184.527.690	179.271.649,50	97,15
3.1 Abastecemento de auga á poboación e ás actividades económicas (FEDER)	86.478.434	67.548.867,86	78,11
3.2 Mellora da eficacia das infraestruturas existentes e da utilización da auga (FEDER)	10.218.769	13.035.589,91	127,57
3.3 Saneamento e depuración de augas residuais (FEDER)	200.126.813	158.764.966,48	79,33
3.4 Xestión integral dos residuos urbanos e industriais tratados (FEDER)	12.862.499	10.925.995,80	84,94
3.5 Actuacións medioambientais en costas (FEDER)	83.029.534	90.244.481,41	108,69
3.6 Protección e rexeneración do contorno natural (FEDER)	127.963.476	81.730.568,43	63,87
3.7 Vixilancia, control e redución da contaminación ambiental (FEDER)	6.733.330	6.778.259,52	100,67
3.8 Rexeneración de solos e de espazos (FEDER)	7.253.335	6.982.504,10	96,27
3.9 Silvicultura (FEOGA-O)	124.922.981	112.262.941,14	89,87
3.10 Accións medioambient. derivadas da conservac. paisaxe e a economía agraria (FEOGA-O)	177.271.956	158.759.445,46	89,56
Total eixe: 3 Medio ambiente, contorno natural e recursos hídricos	836.861.127	707.033.620,11	84,49
41.1 Construción, reforma e equipamento de centros educativos e de formación (FEDER)	82.745.722	89.567.262,68	108,24
41.12 Fomentar acceso de todos ensino FP e extensión, na FP base e na FP específica (FSE)	178.455.813	175.246.739,67	98,20
41.13 Desenvolver novas modalidades de oferta en FP inicial/regrada (FSE)	15.753.491	15.340.705,50	97,38
41.14 Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas de FP (FSE)	17.801.269	14.996.763,24	84,25
41.15 Proporc. alternat. educat. enfocadas mercado traballo de persoas que non superen ensino obrigat. (FSE)	25.544.884	26.951.178,31	105,51
Total eixe: 41 Infraestrutura educativa e reforzo da educación técnico-profesional	320.301.179	322.102.649,40	100,56
42.6 Ofrecer aos desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral (FSE)	78.594.845	61.603.339,58	78,38
42.7 Combater paro prolong. mediante accións de reinserc. laboral desempreg. longa duración (FSE)	6.023.237	5.445.679,42	90,41
42.8 Ofrecer vías de inserción profesional aos xoves (FSE)	39.234.646	34.243.979,12	87,28
Total eixe: 42 Inserción e reinserción ocupacional dos desempregados	123.852.728	101.292.998,12	81,79
43.2 Asegurar a actualización do nivel de competencias dos traballadores (FSE)	19.391.011	12.006.564,80	61,92
43.3 Soster a consolidación do emprego existente (FSE)	49.703.605	48.281.343,74	97,14
Total eixe: 43 Reforzo na estabilidade no emprego e adaptabilidade	69.094.616	60.287.908,54	87,25
44.10 Apoiar a inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral (FSE)	7.340.265	6.797.640,61	92,61
44.11 Propoñer oportunid. de integrac. colectivos en risco de exclus. do merc. de traballo (FSE)	33.971.862	31.037.588,48	91,36
Total eixe: 44 Integración mercado traballo persoas con dificultades	41.312.127	37.835.229,09	91,58
45.16 Mellorar a empregabilidade das mulleres (FSE)	17.601.930	13.445.439,78	76,39
45.17 Fomentar a actividade empresarial das mulleres (FSE)	12.433.786	7.802.047,91	62,75
45.18 Combater segregac. horiz. e vertical e discrim. salarial e favorec. Conciliac. vida fam. e labor. (FSE)	4.629.726	3.628.350,46	78,37
Total eixe: 45 Partic. Mulleres no mercado traballo	34.665.442	24.875.838,15	71,76
5.1 Rehabilitación e equipamento de zonas urbanas (FEDER)	1.619.503	1.619.502,86	100,00
5.2 Mellora dos sistemas de transportes urbanos (FEDER)	9.419.846	9.352.803,18	99,29
5.3 Infraestrutura e equipamentos colectivos en municipios menores de 20.000 habit. (FEDER)	51.948.939	35.737.957,97	68,79
5.6 Apoio ás iniciativas locais que contribúan á xeración de emprego (FSE)	17.883.855	13.203.099,58	73,83
5.7 Infraestruturas turísticas e culturais (FEDER)	25.785.893	28.335.416,21	109,89
5.8 Conservación e rehabilitación do patrimonio histórico-artístico e cultural (FEDER)	73.194.367	59.599.125,70	81,43
5.9 Infraestruturas e equipamentos sociais e sanitarios (FEDER)	73.898.020	72.076.367,02	97,53
Total eixe: 5 Desenvolvemento local e urbano	253.750.423	219.924.272,52	86,67
6.1 Estradas e autovías (FEDER)	996.392.787	904.267.745,09	90,75
6.2 Autoestradas (FEDER)	93.992.120	93.992.119,11	100,00
6.3 Ferrocarrís (FEDER)	774.494.763	723.901.983,14	93,47
6.4 Portos (FEDER)	322.011.336	268.372.085,94	83,34
6.5 Aeroportos (FEDER)	26.770.000	34.024.318,66	127,10
6.6 Sistemas de transportes multimodais e centros de transporte (FEDER)	13.078.581	10.184.038,36	77,87
6.8 Redes de distribución de enerxía (FEDER)	170.205.624	146.229.963,89	85,91
6.9 Enerxías renov., eficacia e aforro enerxét. agás actuac. contempl. na medida 6-10 (FEDER)	29.135.600	26.438.948,38	90,74
Total eixe: 6 Redes de transporte e enerxía	2.426.080.811	2.207.411.202,57	90,99
7.2 Desenvolvemento e mellora das infraestruturas de apoio (FEOGA-O)	160.000.911	154.460.998,40	96,54
7.5 Desenvolvemento endóxeno de zonas rurais, relativo ás actividades agrarias (FEOGA-O)	55.680.594	30.132.951,23	54,12
7.7 Formac. agraria en territor. colectivos e contidos que non queden cubert. nos progr. FSE (FEOGA-O)	9.630.405	9.158.137,26	95,10
7.8 Prestac. servizos a explot. agrarias, comercializ. product. agrarios calidade e enxeñ. fin. (FEOGA-O)	285.909.477	235.705.465,48	82,44
Total eixe: 7 Agricultura e desenvolvemento rural	511.221.387	429.457.552,37	84,01
9.1 Asistencia técnica FEDER	3.889.232	1.321.747,85	33,98
9.2 Asistencia técnica FSE	2.142.323	97.330,38	4,54
9.3 Asistencia técnica FEOGA-O	4.029.334	310.062,08	7,70
Total eixe: 9 Asistencia técnica	10.060.889	1.729.140,31	17,19
Total	5.327.050.435	4.739.483.822,35	88,97

Datos en euros

Fonte: Ministerio de Economía e Facenda

de residuos urbanos, etc.; o subeixe actuacións medioambientais en costas rebasou ao fin de 2004 a cantidade presupostada nun 9% e incrementouse a súa contía, estando a finais de 2007 outra vez por encima da dotación programada. En troques, algúns dos subeixos teñen un grao de execución escaso especialmente o de protección e rexeneración do entorno natural, que non chega ao 64%. Os de maior dotación orzamentaria: Saneamento e depuración de augas residuais e accións de conservación de paisaxe presentan tamén unha porcentaxe de execución escaso. O eixe 45-Participación das mulleres no Mercado de Traballo executado ao 71,76% ao fin de 2007 é xunto o nove- Asistencia Técnica, cun escaso 17,19%- o que acada un menor grao de execución, mentres que os correspondentes a infraestrutura educativa e reforzo da educación técnico profesional- eixe 41-supera o 100% é está moi próximo, 97,15% ao eixe 2: Sociedade do Coñecemento.

O Marco de Apoio Comunitario 2007-2013 (cadro 2-39), no que se integra o Fondo de Cohesión, aprobado ao fin do ano 2007, e polo tanto sen execución en dito ano, prevé unha inversión total na Comunidade de 8.226 millóns de euros, dos que os Fondos Comunitarios aportarán 5.674, correspondendo aos estruturais (FEDER e FSE) 4.389, o 77% e aos Sectoriais (FEADER e FEP) 1.285 millóns de euros, o 23%. O 42% dos Fondos Feder irán dirixidos á aumentar á capitalización tecnolóxica da economía galega a través do desenvolvemento da economía do coñecemento e da innovación empresarial; un 31% adicarase ás infraestruturas de transporte e enerxía e o 23% restante ao Medio Ambiente e o desenvolvemento sostible.

Fondos Comunitarios Galicia 2007-2013

■ Cadro 2.39

FONDOS COMUNITARIOS	Importe Axuda	Importe Cofinanciación	Importe Global
1- FONDOS ESTRUCTURAIS	4.839	1.641	6.030
Fondo Europeo de Desenvolv. Rexional (FEDER)	3.452	1.407	4.859
Fondo Socila Europeo (FSE)	936	234	1.170
2- FONDOS SECTORIAIS	1.285	911	2.196
Fondo Europeo Agrícola de desenv. Rural (FEADER)	857	637	1.494
Fondo Europeo de Pesca (FEP)	429	274	703
TOTAL FONDOS COMUNITARIOS	5.674	2.552	8.226

Importes en Meuros

Fonte : Xunta de Galicia

Fóra do Marco Comunitario de Apoio a Comunidade Galega percibe tamén financiamento da Cooperación Territorial Europea, a través de iniciativas de carácter local e rexional, así como a cooperación trasnacional, que procura un desenvolvemento territorial integrado e a cooperación interrexional e o intercambio de experiencias. A España correspondéronlle para o período 2007-2013 559 millóns de euros, dos que 249 destinaranse aos programas de Cooperación Transfronteriza, 149 aos programas de Cooperación Transnacional e 111 millóns de euros aos programas de Vecindade Europea.

Galicia integrase nos programas de Cooperación Transfronteriza España –Portugal, no de Cooperación Transnacional Espazo Atlántico e o de Cooperación Inte-

rexional: Interreg IV, Redes ESPON, URBACT e INTERACT II que a partir de 2007 substitúen as iniciativas comunitarias Interreg .

O Fondo de Cohesión financian proxectos de infraestruturas de transporte e medioambientais. No cadro 2.40 contéplanse os datos relativos ao nº de proxectos, investimentos subvecionables e contías das axudas accións executadas en Galicia dende a súa implantación no ano 1996 ata 2006, derradeiro ano en que o Fondo ten carácter rexionalizable, xa que a partires de 2007 dito Fondo intégrase na programación da axuda de finalidade estrutural, plasmándose nun programa operativo de carácter nacional.

■ Cadro 2.40

Fondos de Cohesión
Número e coantía de proxectos aprobados. Galicia 1996-2006

ANO	Nº proxectos	Investimento	Axuda
1996	6	688.233	205.829
1997	7	181.737	153.161
1998	4	166.879	138.361
1999	2	92.914	47.378
2000	6	183.720	153.017
2001	21	95.558	61.157
2002	7	29.382	23.607
2003	14	203.531	171.293
2004	9	110.200	93.670
2005	4	432.075	316.355
2006	5	9.446	7.557

Investimentos e contía da axuda en miles de euros
Elaboración propia a partir de datos do Ministerio de Economía

Visto dende a perspectiva dos once anos, a maior parte das subvencións dos primeiros foron para as actuacións de transporte –diversos tramos de autovía das Rías Baixas con máis de 59.000 millóns de pesetas -354,60 millóns de euros- nas tres anualidades-. Nos últimos anos acrecentáronse as subvencións correspondentes a medio ambiente; ademais da de SOGAMA por un importe bianual de 12 mil millóns de pesetas -72,12 millóns de euros- e o do conxunto da comunidade autónoma de preto de 30 millóns de euros en 2000, deben reseñarse: o saneamento do río Louro cunha cantidade de máis de 72 millóns no ano 2000, a da estación depuradora de Bens na Coruña en 2003 por preto de 81 millóns, o saneamento da Ría de Vigo, cun montante de máis de 60 millóns de euros en tres anos; o saneamento da Coruña, Lugo e Ourense; a reforestación e loita contra a erosión, en diversos lugares da comunidade autónoma, en case 15 millóns, as dos anos 2001 e 2002 dirixidas a creación de puntos limpos e peche de vertedoiros, a da extracción do fuel do Prestige e a do Porto da Coruña.

No cadro 2.41 agrúpanse as aportacións do FEOGA, que financia accións tendentes á adaptación dos agricultores e das rexións ás novas formas de agricultura; e o desenvolvemento de novos sectores económicos nas zonas rurais; e o IFOP, que axuda ás rexións costeiras que se ven afectadas polo declive do sector pesqueiro.

As actuacións da UE, no sector agropesqueiro galego, teñen unha importancia fundamental e pretenden potenciar a vertente da acuicultura e rachar cos graves

problemas estruturais da agricultura -escasa dimensión das explotacións, envellecemento da poboación e excesivo peso da súa actividade-; e da pesca -sobredimensión e envellecemento da flota, falta de caladoiros, etc.-.

En 2007, Galicia obtivo un financiamento, por esta vía (cadro 2.41), de preto de 336 millóns de euros, cunha diminución de 41,63 millóns de euros con respecto ao ano anterior; o descenso prodúcese tanto no sector agrario por unha contía de 33,09 millóns como no sector pesqueiro no eido do IFOP que diminúe en preto de 9 millóns de euros con respecto a 2006.

No concernente ao FEOGA-Garantía que diminúe en máis de 54 millóns con respecto a 2006, a partida de maior contía é a constituída polas asignacións de pago único: 98 millóns 944 mil euros, seguindo a continuación as axudas á produción de carne de vacún –33,84 millóns de euros–, que descenden moi salientablemente, así como o epígrafe de cultivos herbáceos e en menor medida as de reestruturación do viñado e primas o ovino e cabrún, incrementándose a de produción de leite. No sector pesqueiro en 2006 diminúen as subvencións ás estruturas pesqueiras con respecto ao ano anterior, cifrándose en 78,88 millóns de euros.

Contribución financeira da UE nos sectores agrariopesqueiros. Galicia. 2002-2007

■ Cadro 2.41

Sector agrario	2002	2003	2004	2005	2006	2007
FEOGA -Garantía- FEAGA ⁽¹⁾						
Réxime de pago único	-	-	-	-	85,605	98,944
Industria de cereais	0,039	-	0,007	0,002	0,009	0,008
Produción de cereais	29,666	18,905	-	-	-	-
Produción de oleaxinosas	0,022	0,027	-	-	-	-
Produción carne de vacún	52,331	55,037	66,819	69,608	67,128	33,836
Primas ovino e cabrún	6,248	11,227	4,174	3,229	2,577	1,646
Leite escolar	0,354	0,295	0,312	0,270	0,236	0,227
Aceite para conservas	11,050	11,832	12,152	9,475	5,779	-
Destilacións vinícolas	0,182	0,413	0,501	0,228	0,144	0,114
Intervencións en porcino	-	0,076	0,071	0,008	-	-
Retirada de terras	0,044	0,022	-	-	-	-
Apicultura	0,179	0,199	-	-	-	-
Recuperacións, intereses, sancións, etc	0,003	0,022	0,012	0,004	-	-0,170
Produción de forraxes	0,122	0,067	0,063	-	0,033	-
Cese anticipado	12,248	12,462	11,343	9,602	8,558	-
Medidas medioambientais	0,504	0,548	-	-	-	-
Forestación e sevicultura	7,169	8,728	4,950	4,027	7,516	-
Reestruturación do viñado	4,913	4,976	4,779	6,736	4,248	3,287
Indemniz. compensatorias zonas desfavorecidas	5,306	6,473	11,747	6,341	7,413	-
Almacenamento do leite	0,007	-	-	-	-	-
Cultivos herbáceos	-	-	20,603	15,583	7,624	4,429
Produción de legumes	-	-	0,001	0,002	-	-
Produción de leite	-	-	20,677	40,507	6,897	8,753
Axudas á apicultura	-	-	0,156	0,164	0,163	0,159
Medidas agroambientais	-	-	1,260	2,817	3,428	-
Modulación	-	-	-	-	2,834	3,893
Intervención no sector avícola	-	-	-	-	-	0,232
Total FEOGA -Garantía	130,387	131,309	159,627	168,603	210,192	155,358
FEOGA -Orientación: axudas directas:						
Programas operativos Comun. Autónoma	74,414	136,583	103,022	100,766	56,796	82,297
Iniciativas comunitarias e PRODER	3,293	-	0,979	1,553	6,349	7,100
Orzamento ingresos do Estado	0,492	2,822	35,228	26,537	3,836	0,983
LEADER e outros:						
Comunidade Autónoma	-	-	-	-	1,253	-

■ **Cadro 2.41**
(continuación)

Orzamento ingresos do Estado	0,492	2,822	35,228	26,537	3,836	0,983
LEADER e outros:						
Comunidade Autónoma	-	-	-	-	1,253	
Grupos Acción Local	-	-	5,944	11,183	11,585	11,164
Total axudas directas	-	140,487	145,173	140,039		101,544
Total reembolsos ou anticipos	-	-				
Total FEOGA -Orientación	78,199	140,487	145,173	140,039	79,819	101,544
Outros recursos agrarios:						
Sanidade animal	-	-	0,146	0,009	-	0,020
Sistema integrado e control	-	-	-	-	-	
Total outros recursos agrarios	-	-	0,146	0,009		
Total sector agrario	208,586	271,796	304,946	308,651	290,011	256,922
Sector pesqueiro						
IFOP: axudas directas:						
Iniciativa "Pesca"	0,868	-	-	-	-	
Estruturas pesqueiras	57,549	149,800	55,006	92,167	87,171	78,884
Total IFOP	58,417	-	55,006	92,167		78,884
Outros recursos pesqueiros:						
Vixancia pesqueira	0,326	0,086		0,356	0,249	
Acción específica "Prestige"	-	-	30,000	-	-	
Total outros recursos pesqueiros	-	-	30,000	0,356	0,249	
Total sector pesqueiro	116,292	149,886	85,006	92,523	87,420	78,884
Total sectores agrario e pesqueiro	324,878	421,682	389,952	401,174	377,431	335,806

Datos en millóns de euros

(1) Cantidades aboadas polos organismos pagadores con cargo ao FEOGA-Garantía-Feaga

Fonte: Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación. Subsecretaría. Oficina Presupostaria

■ O Fondo Social Europeo é un instrumento financeiro comunitario encargado de fomentar as oportunidades de emprego e a mobilidade xeográfica e profesional dos traballadores. En tanto que tal instrumento ten incidencia na industria ao constituír un complemento das accións desenvolvidas por entes públicos ou privados, encamiñados fundamentalmente a mellorar a formación profesional e, no seu caso, a orientación profesional dos traballadores e a axudar á contratación estable de determinados colectivos de traballadores.

Nas zonas de obxectivo I, entre as que se atopa Galicia, o Fondo oriéntase, ademais, ao desenvolvemento das rexións con atraso estrutural.

No cadro 2.42 inclúense as previsións dos recursos financeiros do FSE no seu reparto por formas de intervención e por obxectivos para o período 2000-2006.

No cadro 2.43 se contempla a relación entre a execución do exercicio 2006- último ano do que existen datos- do Fondo Social Europeo e a Estratexia Europea polo Emprego (EEE) 2003-2010 fixada no Consello Europeo de Lisboa de 2000 e completada no de Estocolmo de 2001.

Os tres piares aplicables á comunidade autónoma contemplan un volume de inversión por parte do FSE de máis de 45 millóns 850 mil euros con incidencia en 328.608 persoas das que 188.520, e dicir o 57,37%, son mulleres. A directriz de maior impacto económico foi a referente a ampliar e mellorar a inversión en capital humano con máis de 28 millóns 601 mil euros e unha incidencia en 154.941 persoas.

**Recursos financeiros asignados a España para o Fondo Social Europeo.
Por comunidades autónomas. 2000-2006**

■ Cadro 2.42

		Obxectivo 1	Obxectivo 2	Obxectivo 3
Formas de intervención				
PPOO Rexionais				
Andalucía		155.155	-	-
Asturias		17.333	-	-
Canarias		45.673	-	-
Cantabria		5.541	-	-
C. A Mancha		40.299	-	-
C. León		51.389	-	-
C. Valenciana		79.283	-	-
Extremadura		60.494	-	-
Galicia		65.223	-	-
Murcia		17.936	-	-
Ceuta		2.596	-	-
Melilla		1.697	-	-
Aragón		-	-	10.241
Balears		-	-	5.262
Cataluña		-	38.017	36.111
Madrid		-	-	38.904
Navarra		-	-	10.825
País Vasco		-	-	37.045
A Ríoxa		-	-	2.355
Total		542.619	38.017	140.743
PPOO Plurirrexionais				
Fomento do emprego		570.821	-	133.893
Iniciativa Empresarial e Formación Continua		258.556	-	75.775
Loita contra a discriminación		33.939	-	12.795
Sistema de Formación Profesional		22.936	-	6.345
Investigación, Desenvolvemento e Innovación		42.186	17.880	-
Asistencia Técnica		377	-	127
Total		928.815	17.880	228.935
Total PPOO		1.471.434	55.897	369.678
IC EQUAL			85.771	
TOTAL			1.982.780	

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Importe en millóns de pesetas

■ Cadro 2.43

Relación entre a execución 2006 do Fondo Social Europeo e a Estratexia Europea polo Emprego

Orientacións 2006		Medida	Informe anual 2006			
Piar	Directriz		Custo total	Axuda FSE	Nº persoas	Nº Mulleres
I	Atraer a máis persoas para que se incorporen e permanezan no mercado de traballo.	Ofrecer vías de inserción profesional aos novos	2.850.813,81	1.995.569,67	844	527
		Mellorar a empregabilidade das mulleres	2.159.272,96	1.727.418,37	48.012	43.580
		Fomentar a actividade empresarial das mulleres	1.298.011,05	1.038.408,84	532	521
		Combater a segregación horizontal e vertical, así como a discriminación salarial e favorecer a conciliación da vida familiar e laboral	650.325,72	520.260,57	373	373
		Total directriz	6.958.423,54	5.281.657,45	49.761	45.001
	Garantir uns mercados de traballo, aumentar o atractivo do traballo...	Favorecer a xeración de nova actividade que permita a creación de emprego	2.205.107,89	1.653.830,93	5.893	3.544
		Ofrecer ós desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral	5.055.859,55	3.539.101,69	85.939	51.838
		Combater o paro prolongado mediante accións de reinserción laboral dos desempregados de longa duración	648.001,29	453.600,90	194	126

		Apoiar a inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral	1.204.695,96	903.521,98	1.870	725	
		Propoñer oportunidades de integración ós colectivos en risco de exclusión do mercado de traballo	4.497.655,91	3.373.241,95	4.038	2.637	
		Apoiar as iniciativas locais que contribúan á xeración de emprego	2.082.166,88	1.561.625,17	183	84	
	Total directriz		15.693.487,48	11.484.922,62	98.117	58.954	
	Adaptar os sistemas de educación e formación en resposta ás novas esixencias en materia de competencias	Desenvolver novas modalidades de oferta en Formación Profesional Inicial/Regrada	4.440,00	2.886,00	0	0	
	Total directriz		4.440,00	2.886,00	0	0	
	TOTAL PIAR		22.656.351,02	16.769.466,07	147.878	103.955	
II	Mellorar a adaptabilidade dos traballadores e as empresas	Promover a flexibilidade combinada coa seguridade no emprego e reducir a segmentación do mercado de traballo	Soster a consolidación do emprego existente	9.142.176,31	6.856.632,23	3.059	1.333
		Total directriz		9.142.176,31	6.856.632,23	3.059	1.333
		TOTAL PIAR		9.142.176,31	6.856.632,23	3.059	1.333
III	Aumentar o investimento en capital humano mediante a mellora da educación e as tecnoloxías	Ampliar e mellorar o investimento en capital humano	Apoiar o investimento en capital humano no ámbito da investigación, a ciencia e a tecnoloxía e a transferencia de coñecemento cara o sector produtivo	3.023.955,05	2.267.966,29	618	310
			Fomentar o acceso de todos/as ao ensino da FP e a súa extensión, nas súas dúas compoñentes: a FP Base e a FP específica	20.684.070,59	13.444.645,89	138.852	64.349
			Proporcionar alternativas educativas enfocadas ao mercado de traballo ás persoas que non superen o ensino obrigatorio	3.006.289,78	2.254.717,34	1.813	758
			Asegurar a actuación do nivel de competencias dos traballadores/as	1.887.172,15	1.415.379,12	13.658	6.548
		Total directriz		28.601.487,57	19.382.708,64	154.941	71.965
		Adaptar os sistemas de educación e formación en resposta ás novas esixencias en materia de competencias	Desenvolver novas modalidades de oferta en FP Inicial/Regrada	2.168.531,78	1.409.545,66	20.676	10.370
			Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas de FP	2.203.586,72	1.432.331,37	2.054	897
		Total directriz		4.372.118,50	2.841.877,03	22.730	11.267
TOTAL PIAR		32.973.606,07	22.224.585,67	177.671	83.232		
TOTAL			64.772.133,40	45.850.683,97	328.608	188.520	

Contía económica en euros

Fonte: Ministerio de Economía e Facenda

2.7.2.A achega da Administración Xeral do Estado

Inclúense neste apartado as subvencións do Ministerio de Industria Turismo e Comercio nos eidos do programa de fomento da investigación técnica: Profit, que substituíu aos plans da iniciativa de Apoio á Tecnoloxía, á Seguridade e á Calidade Industrial (ATYCA) e ao Plan de Competitividade Téxtil-Confección; os programas de reindustrialización e reestruturación da minería do carbón e desenvolvemento alternativo das comarcas mineiras, e os créditos concedidos polo Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI).

Incluimos tamén os datos dos incentivos rexionais da Zona de Promoción Económica de Galicia (ZPE), concedidos polo Ministerio de Economía e xestionados administrativamente pola Xunta de Galicia, a través do IGAPE.

■ Os programas tecnolóxicos do Estado

O Programa de Fomento da Investigación Técnica (PROFIT) articula un conxunto de convocatorias de axudas públicas destinadas a estimular ás empresas e outras entidades a levar a cabo actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico de acordo cos obxectivos establecidos no Plan Nacional de Investigación Científica, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica (I+D+I) 2004-2007. Neste marco o Ministerio de Industria Turismo e Comercio xestiona o programa de fomento da investigación técnica: PROFIT co obxecto de contribuír ás condicións que favorezan o aumento da capacidade de absorción tecnolóxica das empresas, o fortalecemento dos sectores e mercados de rápido crecemento, así como a creación e o desenvolvemento das empresas de base tecnolóxica, especialmente as de elevada tecnoloxía.

O programa PROFIT vén a substituír á iniciativa ATYCA aprobada o 10 de outubro de 1996 cunha vixencia de 1997 a 1999, da que se ofreceron datos en anteriores informes e que contemplaba de xeito similar ao programa vixente un sistema de incentivos para mobilizar as empresas e outras entidades a desenvolver actividades de I+D, deseño, calidade, seguridade e de medio ambiente industrial, co fin de afondar na mellora da competitividade das empresas, garantir o emprego cualificado, a medio e longo prazo, e aumentar a calidade de vida dos cidadáns.

O PROFIT prevé dúas liñas de financiamento:

- Anticipos reembolsables, que son préstamos a xuro cero, dedicados a proxectos de baixo risco tecnolóxico ou empresarial.
- Subvencións que cubran parcialmente os custos subvencionables do proxecto.

Estes instrumentos financeiros poderán á súa vez concorrer con créditos privilexiados do CDTI, de acordo coa súa normativa, estando tamén prevista unha acción horizontal de apoio ao sistema de garantías das entidades financeiras que presten ditas garantías a favor da Administración do Estado.

Profit 2004-2007 actualmente en vigor aproveita a experiencia dos catro anos do anterior programa introducindo algunhas melloras orientadas a facilitar a interpretación da regulación das bases e a axilizar a xestión das convocatorias e incorporar as directrices do novo Plan Nacional de I+D+I.

No cadro 2.44 contéplanse os proxectos aprobados durante 2007 en Galicia, nas seis convocatorias dos programas que contempla Profit. Como pode observarse os 38 proxectos aprobados na comunidade autónoma na Convocatoria Xeral representan un escaso 2,93% do total español, constituíndo o importe global da axuda: 407 millóns 697 mil euros (computados subvencións e préstamos, para 2007 e 2008), un 3,66% do importe estatal. No resto das convocatorias aprobáronse 8 proxectos dos que o máis importante é o de proxectos tractores que comporta máis de 2 millóns de euros e o 19,24% da axuda total para Galicia neste programa. Dende o punto de vista da súa distribución provincial a maioría tanto dos proxectos como da contía aprobada corresponde á provincia de Pontevedra.

PROFIT. Programas aprobados en Galicia e porcentaxe sobre o total estatal. 2007-2008
■ Cadro 2.44

	Nº proxectos aprobados	Subvencións	Préstamos	Axuda Total
1-Convocatoria Xeral				
A Coruña	7	278.140,40	769.592,00	1.047.732,40
Lugo	5	188.576,50	2.625.867,00	0
Ourense	3	92.722,00	0,00	92.722,00
Pontevedra	23	981.888,25	13.938.851,50	14.920.739,75
Total Galicia Convocatoria Xeral	38	1.541.327,15	17.334.310,50	16.061.194,15
Total España	1.295	54.227.982,00	353.469.076,00	407.697.058,00
% Galicia / España	2,93	2,84	4,90	3,66
2-Convocatoria Proxectos Tractores				
Total Galicia (prov. Pontevedra)	1	402.500,00	1.781.016,20	2.183.516,20
Total España Des. Soc. da Información	11	4.951.898,96	6.395.708,90	11.347.607,86
% Galicia / España	9,09	8,13	27,85	19,24
3-Convocatoria de Cooperación Internacional				
Total Galicia (prov. Pontevedra)	1	41.537,50	0	41.537,50
España	43	1.159.128,05	0	1.159.128,05
% Galicia sobre total nacional	2,33	3,58		3,58
4-Axudas á Implantación de sistemas I+D+i				
Total Galicia (prov. Pontevedra)	3	289.300,00	0	289.300,00
España	17	1.697.704,70	0	1.697.704,70
% Galicia sobre total nacional	17,65	17,04		17,04
5-Programa de creación de empresas Innovadoras(CEIPAR)				
Total Galicia (prov. Ourense)	1	286.350,00	0	286.350,00
España	22	4.860.820,00	0	4.860.820,00
% Galicia sobre total nacional	4,55	5,89		5,89
6-Fomento Innovación Textil-Confección				
A Coruña	1	0,00	308.655,00	308.655,00
Pontevedra	1	0,00	103.440,70	103.440,70
Total Galicia	2	0,00	412.095,70	412.095,70
Total España	152	4.253.167,62	10.042.592	14.295.759,87
% Galicia sobre total nacional	1,32	0,00	4,10	2,88

Importes en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo e Comercio

As Axudas ao Sector Naval (cadro 2-45) contemplan tres modalidades:

- As primas ao funcionamento, destinadas a mellorar o contrato de determinados buques, dentro de esta categoría que concede o MITYC, no ano 2007 abonáronse aos estaleiros galegos (da provincia de Pontevedra), máis de 4 millóns 346 mil euros.
- Programas de actuación: axudas do fondo de reestruturación do sector da construción naval, que contempla subvencións destinadas á investigación e desenvolvemento, á innovación, formación, axustes laborais, e inversión en melloras de inmovilizado. Como se sinala no cadro 2-45 nesta modalidade pagáronse aos estaleiros galegos un total de máis de 10 millóns 792 mil euros, dos que a inmensa maioría corresponderon aos da provincia de Pontevedra.
- Pagos de subvencións e intereses a préstamos para a financiación de buques: é un dos mecanismos de apoio indirecto a construción naval, ofrece aos potenciais armadores de buques préstamos en condicións máis vantaxosas que as que poden obter no mercado. Os pagos realizados en 2007 a favor dos buques

construídos nos estaleiros galegos acadan un total de máis de 40 millóns 870 mil euros dos que tamén a cifra maior corresponde aos asentados na provincia de Pontevedra.

■ Cadro 2.45

Axudas ao sector naval

	Primas	Programas de actuación	Subvención de intereses	Total
A Coruña		155.269,00	6.242.623,69	6.397.892,69
Lugo				
Ourense				
Pontevedra	4.346.541,26	10.637.221,63	34.627.623,56	49.611.386,45
Galicia	4.346.541,26	10.792.490,63	40.870.247,25	56.009.279,14

Elaboración propia

Contía subvención en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

O Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI) ten como obxectivo axudar ás empresas españolas a elevar o seu nivel tecnolóxico mediante a financiación de proxectos de I+D, a xestión e a promoción da participación de empresas españolas en programas internacionais de cooperación tecnolóxica, o apoio á transferencia de tecnoloxía no ámbito empresarial, así como á creación e consolidación de empresas de base tecnolóxica.

O CDTI concedeu a Galicia, durante 2007 préstamos por un valor de 8 millóns 70 mil euros distribuídos en 15 proxectos para apoiar unha inversión de 14 millóns 185 mil euros (cadro 2.46), salientando dende o punto de vista provincial, a diferenza do ano anterior, a contía da aportación en Pontevedra.

■ Cadro 2.46

Aportacións do CDTI. Galicia. 2003-2007

	Nº de Proxectos					Orzamento Subvencionable					Aportación CDTI				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
A Coruña	2	2	5	10	4	2.163,8	1.744,7	5.123,5	18.858,0	3.592,7	1.161,7	872,4	3.074,1	10.924,9	1.953,3
Lugo	2		1	4	3	1.325,4		603,7	6.238,9	2.229,8	498,7		300,0	3.116,1	1.337,9
Ourense			1	1	2			720,2	358,9	3.242,7			432,1	215,3	1.945,6
Pontevedra	7	2	8	7	6	6.237,1	3.033,8	10.601,4	4.613,2	5.120,5	3.280,4	1.573,3	5.763,9	2.392,6	2.833,9
Galicia	11	4	15	22	15	9.726,3	4.778,5	17.048,8	30.069,1	14.185,7	4.940,8	2.445,6	9.570,1	16.648,9	8.070,7

Contías económicas en miles euros

Fonte: Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI)

O programa CENIT, enmarcado dentro da Iniciativa INGENIO 2010, tivo en 2007 dúas convocatorias de axudas dirixidas a financiar grandes proxectos integrados de investigación industrial de carácter estratéxico e longo alcance científico-técnico, no cadro 2-47 contéplanse tanto o número dos proxectos acollidos a dito programa en Galicia: 7, como o número de empresas participantes, o orzamento subvencionable e as aportacións do CDTI, órgano xestor do programa, dun total de máis de 3 millóns 979 mil euros.

Proxectos CENIT Actividades empresariais desenvolvidas en Galicia 2007

■ Cadro 2.47

	Nº Proxectos	Nº empresas participantes	Orzamento subvencionable	Compromisos Aportación CDTI
1ª Convocatoria 2007	2	2,00	1.423.435	700.575
2ª Convocatoria 2007	5	10,00	7.419.997	3.278.897
Galicia	7	12	8.843.432	3.979.472

Elaboración propia

Contía subvención en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

As subvencións do Instituto para a restructuración da minería do carbón e desenvolvemento alternativo das comarcas mineiras, van dirixidas a zonas onde precísase un esforzo especial da Administración para paliar o declive destas comarcas, en concreto e polo que respecta a Galicia as de Cerceda e As Pontes.

No cadro 2-48 contéplase por municipios as axudas correspondentes aos 29 proxectos aprobados- a maioría no concello de As Pontes- cunha porcentaxe medio do 15% de inversión prevista e un total de 12 millóns 221 mil euros e previsión de creación 255 empregos.

Subvencións do Instituto para a restructuración da minería do carbón e desenvolvemento alternativo das comarcas mineiras 2007

■ Cadro 2.48

Municipios	Provincia	Nº Proxectos	Inversión	% Axuda	Subvención	Emprego
Cerceda	A Coruña	6	10.316.239,27	26	2.633.158,05	75
As Pontes	A Coruña	16	27.995.326,20	23	6.568.580,20	117
Carra	A Coruña	3	3.186.401,65	12	368.920,91	20
Tordoia	A Coruña	1	484.282,00	10	48.428,20	3
As Somozas	A Coruña	2	38.989.867,00	6	2.529.642,70	37
Ortigueira	A Coruña	1	579.529,90	13	72.441,24	3
TOTAL		29	81.551.646,02	15	12.221.171,30	255

Elaboración propia

Contía subvención en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

O programa de reindustrialización (cadro 2-49) que contempla subvencións e préstamos para zonas que sufriran declive industrial; aprobou para Galicia dentro do Plan de Reindustrialización en 2007 53 proxectos industriais, outorgando subvencións de 2,63 millóns de euros e créditos de 45,29 millóns de euros a empresas con actividade no contorno fundamentalmente de Ferrol e As Pontes. As axudas puxeron en marcha proxectos industriais que suporán a creación de 238 empregos.

■ Cadro 2.49

Axudas de Reindustrialización na Comunidade autónoma de Galicia 2007

Municipios	Provincia	Nº Proxectos	Inversión	Subvención concedida	Crédito concedido	Emprego
Arteixo	A Coruña	1	302.720		151.360	3
Cabanas	A Coruña	2	230.502	6.851	108.400	2
Cedeira	A Coruña	2	944.896		472.448	7
A Coruña	A Coruña	1	292.658	73.164		0
Fene	A Coruña	2	5.757.917		2.505.067	16
Ferrol	A Coruña	10	41.281.821	1.547.132	15.640.774	17
Narón	A Coruña	16	21.501.510	812.586	8.579.594	54
Neda	A Coruña	1	840.352		420.176	3
Ortigueira	A Coruña	4	5.396.758		2.698.379	28
Pontedeume	A Coruña	1	216.340		108.170	2
As Pontes	A Coruña	9	6.231.863	185.617	2.694.790	17
As Somozas	A Coruña	2	21.653.243		7.688.311	6
San Cibrao das Viñas	Ourense	1	24.500.000		2.600.000	54
Vilagarcía de Arousa	Pontevedra	1	5.407.000		1.622.100	29
TOTAL	Galicia	53	134.557.580	2.625.350	45.289.569	238

Elaboración propia

Contías en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

■ Os incentivos económicos rexionais

Os incentivos económicos rexionais creados pola Lei 50/1985 constitúen un mecanismo incentivador da inversión privada en zonas configuradas como Zona de Promoción Económica -ZPE- que queda constituída pola totalidade da comunidade autónoma: a consideración de ZPE supón que os proxectos de investimentos relacionados coa industria extractiva e transformadora, en industrias agroalimentarias, de acuicultura e de transformación e conserva de produtos pesqueiros, os servizos de apoio á industria e os de establecementos hoteleiros poden ser susceptibles de subvencións ata o 40% do investimento total).

A partir do 1 de xaneiro de 1996 suprímese a ZID (Zona Industrial en declive, que ten hasta esa data a zona de Ferrolterra, cun tratamento máis xeneroso con respecto a porcentaxe das subvencións) e a totalidade de Galicia constitúe ZPE a efectos da normativa sobre os incentivos económicos, se ben a porcentaxe que obteñen as empresas pode complementarse con outras actuacións subvencionadoras co tope xeral do 40% a partir de 2002 fronte ao anterior do 50%.

Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.01.2007 e o 31.12.2007

■ Cadro 2.50

	Expedientes	Investimento	Subvención	A crear	A manter
A Coruña	41	178.973.564	15.330.698	443	750
Lugo	9	17.394.493	3.534.097	127	283
Ourense	12	84.834.098	10.396.064	302	1.585
Pontevedra	26	120.141.524	13.156.670	420	1.292
Galicia	88	401.343.679	42.417.529	1.292	3.910

Datos de Investimento e Subvención en euros

Fonte: Ministerio de Economía

Como pode apreciarse no cadro 2.51 aprobáronse en Galicia, dende 1988, ano de iniciación dos incentivos, ata decembro de 2007, un total de 1.782 proxectos que obtiveron unha subvención total de 860 millóns 134 mil euros.

Expedientes de incentivos económicos da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.06.1988 e o 31.12.2007

■ Cadro 2.51

	Exp.	Investimento	Subvención	%	Emprego/crear	Emprego/manter
Galicia	1.782	5.246.274	860.134	16,40	26.658	90.441

Elaboración Propia

Datos de Investimento e Subvención en miles de euros

Fonte: Ministerio de Economía

O cadro 2.52 contempla a evolución, nos últimos catorce anos, observándose a nivel galego, no ano 1997, un aumento moi notable da axuda concedida. En 2000 aprobáronse un total de 52 expedientes –un número inferior ao ano anterior e similar aos anos precedentes– para un investimento de 131 millóns 754 mil euros-, outorgáronse subvencións de 21 millóns 679 mil euros-, pero en 2001 apróbanse 109 expedientes, a cantidade maior destes últimos catorce anos cun alto, tamén, investimento previsto, outorgando como subvención 46 millóns 184 mil euros cun compromiso de creación de 1.744 novos empregos e de mantemento de 7.308.

Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados de 1994 a 2007

■ Cadro 2.52

	Exp.	Investimento	Subvención	%	Emprego/crear	Emprego/manter
1994	63	147.055,64	26.071,91	17,73	873	3.144
1995	63	133.034,03	23.265,18	17,49	823	4.515
1996	39	68.713,71	10.746,10	15,64	486	2.251
1997	51	378.126,77	87.801,86	23,22	1.114	4.273
1998	53	270.455,45	48.958,45	18,10	1.042	10.225
1999	83	259.793,49	45.737,02	17,60	1.724	4.654
2000	52	131.753,87	21.678,51	16,45	923	2.025
2001	109	445.221,60	46.184,20	10,37	1.744	7.308
2002	47	330.394,13	30.059,31	9,10	1.267	3.181
2003	100	395.946,00	55.135,00	13,92	1.520	6.082
2004	47	232.548,95	35.273,00	15,17	875	2.717
2005	87	436.430,29	72.880,34	16,70	1.107	4.769
2006	76	768.916,78	96.937,11	12,61	1.083	10.695
2007	88	401.343,68	42.417,53	10,57	1.292	3.910

Datos de Investimento e Subvención en miles de euros

Fonte: Ministerio de Economía

No ano 2002 baixa o número de expedientes a 47, aínda que a contía do investimento –330 millóns 394 mil euros– é importante. O importe da subvención baixa con respecto ao ano anterior e acada un importe de algo máis de 30 millóns de euros cun compromiso de creación de 1.267 empregos e de mantemento de 3.181. No ano 2003 volven a subir tanto o número de expedientes –100– como a subvención concedida 55 millóns 135 mil euros, experimentando un acusado descenso no 2004 no que apróbanse 47 expedientes para unha inversión de preto

de 232 millóns 549 mil euros e concedese unha subvención total de 35 millóns 273 mil euros, para a creación de 875 empregos e o mantemento de 2.717 postos de traballo. No ano 2005 incrementáanse substancialmente o número de expedientes: 87, a contía do investimento subvencionable: 436 millóns 430 mil euros e o importe da subvención: 72 millóns 880 mil euros.

En 2006 con 76 expedientes acádase o montante da subvención máis alto: 96 millóns 937 mil euros para un investimento de preto de 768 millóns 917 mil euros, e finalmente en 2007 con máis expedientes –88– baixan en grande medida o investimento previsto e a subvención concedida –42 millóns 417 mil euros para a creación de 1.292 empregos e o mantemento de 3.910 postos de traballo–.

Por sectores (cadro 2.53) o maior número de expedientes corresponde ao de fabricación de produtos metálicos, maquinaria e equipos mecánicos e o de industrias da madeira e do papel. Artes gráficas con 18 e 11 respectivamente, aínda que pola contía da subvención o volume maior é o de Industria química –9 millóns 902 mil euros– e do emprego a crear o do sector de téxtil, coiro, calzado e vestido.

Cadro 2.53

Incentivos económicos rexionais. Proxectos por sectores. Galicia. 2007

	Expedientes	Investimento aprobado	Subvención	Emprego a crear	Emprego a manter
Extracción e 1ª trans. de minerais metálicos non enerxéticos	3	12.148.517	1.115.167	37	149
Extracción e industria de minerais non metálicos	6	11.137.775	1.188.375	59	310
Industria química e produción de fibras artificiais	7	113.891.649	9.901.951	128	106
Fabricación de prod. metálicos. Maquinaria e equipo mec.	18	39.979.767	5.862.007	236	528
Construción de máquinas de oficina. mat. eléctrico e electrónico	3	53.786.699	6.802.815	197	114
Const. automóviles e pezas de reposto. Material de transporte	5	17.113.775	1.705.164	48	428
Fabricación de instrumentos de precisión	1	1.718.879	171.888	25	6
Industria téxtil, coiro, calzado e vestido	7	16.722.520	2.080.925	108	1.153
Industrias da madeira e do papel. Artes gráficas	11	26.120.217	2.905.938	129	583
Industria do caucho e transformación de materiais plásticos	10	35.121.572	3.298.058	107	421
Outras industrias manufactureiras	6	12.357.029	1.472.247	41	94
Turismo	4	13.186.580	1.334.359	101	
Outros sectores económicos	7	48.058.700	4.578.635	76	18
Total	88	401.343.679	42.417.529	1.292	3.910

Importes en euros

Fonte: Ministerio de Ciencia e Tecnoloxía

2.7.3.A achega da Administración Autonómica

A análise da política industrial da Xunta de Galicia en 2007 lévanos primeiramente a examinar o labor do Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE), os fondos de capital risco -Emprende, Adiante, e da Sociedade para o Desenvolvemento Industrial de Galicia (SODIGA) que xestiona XESGALICIA; e, posteriormente, cun achegamento moi sucinto ás liñas de actuación orzamentaria de promoción industrial que veñen desenvolvendo as consellerías sectoriais: a de Innovación e Industria co apoio da de Economía e Facenda; a do Medio Rural; a de Pesca e Asuntos Marítimos; e a de Medio Ambiente e desenvolvemento sostible.

Dende a súa creación, coa Lei 5/1992, do 10 de xuño, o IGAPE vén a traballar en diversos programas de promoción e apoio ao contorno empresarial galego,

a través da tramitación dos incentivos económicos rexionais -que xa estudamos no anterior epígrafe-, da concesión de préstamos e avais, de distintas modalidades de bolsas para posgraduados/as (de contratos en prácticas, de investigación no exterior, “de promoción”, etc.) e de programas como LANZA -para a promoción da creación de empresas innovadoras lideradas por xoves-, PIMEGA -plan integral para mellorar a competitividade da empresa galega- ou IGATEL -que fomenta as telecomunicacións e aporta unha base de datos con información especializada ao empresariado-.

Dende a aprobación do Decreto 309/1995, do 23 de novembro, sobre incentivos para o desenvolvemento económico e fomento da actividade empresarial na Comunidade Autónoma de Galicia, o IGAPE configúrase, máis claramente, como o eixe fundamental de potenciación do sector produtivo galego.

Na actualidade o Igape é a axencia de desenvolvemento rexional de Galicia, figurando entre os seus principais obxectivos fomentar a creación de novas empresas, promover a mellora da produtividade e competitividade das sociedades xa asentadas na comunidade autónoma, atraer investimentos foráneos e facilitar a internacionalización do tecido produtivo, neste sentido para achegar os seus servizos o Instituto ten oficinas territoriais nas sete principais cidades galegas e para facilitar a internacionalización das pemes galegas e captar investimentos estranxeiros dispón de centros de promoción de negocios en Alemaña, China, Estados Unidos, Polonia e Xapón.

A actividade do Igape en 2007 está inserta en a potenciación de 7 eixes de actuación:

Eixe I Emprendedores e mellora do capital humano

Eixe 2: Inversión empresarial

Eixe 3: Internacionalización

Eixe 4: Incremento da produtividade a través do coñecemento e a innovación

Eixe 5: Subsidiación de xuros e outros apoios

Eixe 6: Proxectos Igape proactivo

Eixe 7: Actividades soporte

En Marzo de 1999 constitúese un novo ente público que introduce unha nova dimensión de apoio ás empresas, a xestora de capital risco: XESGALICIA, cun presuposto de 16.000 millóns de pesetas e que dispón de tres instrumentos en función das demandas empresariais:

■ Fondo Emprende, componse de aportacións da Xunta de Galicia, e de entidades financeiras –Caixas de Aforro e bancos–, co obxectivo de promover as empresas de nova creación.

■ Fondo Adiante, financiado con diñeiro público e destinado ao apoio ás empresas con problemas de viabilidade.

■ SODIGA, constituída como unha sociedade de capital risco. A súa misión é apoiar proxectos de desenvolvemento de empresas con estrutura financeira equilibrada e un grao de madurez significativo. Xestiona directamente o Fondo Galicia-Norte de Portugal, acollido ao programa comunitario Interreg-3, formado por capital

aportado a partes iguais pola Xunta de Galicia e a Rexión Norte de Portugal que financian investimentos en Portugal promovidos por empresas de Galicia e vice-versa, primándose a creación de joint ventures entre empresas.

Fondos de capital de risco de XESGALICIA 2000-2007

■ Cadro 2.54

Proxectos e Inversións		FONDOS			
		ADIANTE	EMPRENDE	SODIGA	TOTAL
Nº proxectos	2000	6	13	12	31
	2001	5	3	8	16
	2002	2	7	7	16
	2003	1	8	11	20
	2004	4	5	3	12
	2005	2	4	4	10
	2006	2	9	8	19
	2007	5	12	5	22
Capital ⁽¹⁾	2000	1.950	2.645	7.082	11.677
	2001	1.983	553	5.821	8.357
	2002	397	2.203	4.472	7.071
	2003	-	3.521	16.860	20.382
	2004	450	1.210	3.045	4.705
	2005	911	1.146	1.056	3.113
	2006	-	3.581	6.334	9.915
	2007	3.762	8.663	12.197	24.622
Préstamo ⁽¹⁾	2000	2.405	1.204	914	4.522
	2001	1.472	288	5.592	7.353
	2002	859	2.347	847	4.054
	2003	1.202	1.514	2.352	5.068
	2004	2.868	400	1.600	4.868
	2005	2.400	750	600	3.750
	2006	3.320	769	23.374	27.463
	2007	2.000	1.118	7.256	10.374
Total (cap. + prest.) ⁽¹⁾	2000	4.355	3.849	7.995	16.199
	2001	3.456	841	11.413	15.710
	2002	1.256	4.550	5.319	11.126
	2003	1.202	5.035	19.212	25.449
	2004	3.318	1.610	4.645	9.573
	2005	3.311	1.896	1.656	6.863
	2006	3.320	4.350	29.708	37.378
	2007	5.762	9.781	19.454	34.997

(1) Miles de euros

Fonte: IGAPE (Xunta de Galicia)

No cadro 2.54 contéplanse as inversións aprobadas dos fondos de XESGALICIA nos anos 2000 a 2007. Como se pode observar en 2000 aprobáronse 31 expedientes de inversión que supuxeron máis de 16 millóns de euros, descende en 2001 o número de inversións a 16 e lixeiramente a contía total –15,71 millóns de euros-. En 2002 tramítanse o mesmo número de expedientes de inversión co ano anterior: 16, baixando o importe total a 11,14 millóns de euros e no ano 2003 os 20 expedientes aprobados alcanzan un montante total entre as subvencións de capital e préstamo de 25,45 millóns de euros dos que a parte máis importante corresponde aos 11 proxectos de Sodiga. No ano 2004 baixan ostensiblemente tanto o número de proxectos aprobados -12 como a contía da inversión : 9 millóns

573 mil euros, en 2005 volven a baixar; neste caso en dous o número de proxectos que son só 10 e a contía do importe: 6 millóns 863 mil euros a cantidade máis cativa dende a creación da xestora.

En 2006 os 19 proxectos aprobados acadan un montante global de 37 millóns 378 mil euros a contía máis alta da serie, destacando fundamentalmente a inversión en forma de préstamo de SODIGA.

Por último en 2007 os proxectos aprobados ascenden a 22 con un importe total –34 millóns 997 mil euros– lixeiramente inferior o ano precedente, pero coa cifra máis alta de subvención de capital, dende a creación da xestora: 24 millóns 622 mil euros.

Dentro da modalidade de subvencións ao investimento, o IGAPE continúa cunha acción de política industrial xa “clásica” en Galicia, porque se vén mantendo dende hai máis de dúas décadas: a subvención do tipo de xuro dos cretos bancarios ás Pequenas e Medianas Empresas (PEMES) galegas. Dita modalidade complementase coa concesión de avais co obxecto de subministrar garantías ás empresas galegas (ou ás que teñan unidades produtivas en Galicia e destinen integramente ese diñeiro á creación, ampliación, reconversión ou reestruturación das mesmas) para investimentos e refinanciamento.

No cadro 2.55 contéplanse os datos dos programas de apoio financeiro ás PEMS de 2000 a 2007, dende a perspectiva provincial. En 2007 o número de expedientes increméntase en 43 acadando a cifra de 1.083 no total de Galicia; en troques a contía total dos préstamos concedidos que foi de 81 millóns 923 mil euros sofre unha importantísima diminución, quedando reducida case a metade do ano anterior no total da comunidade. Dita diminución é máis acusada aínda en Lugo e en Pontevedra e algo menos na Coruña e Ourense.

Cadro 2.55 **Convenios de subsidiación de xuros e apoio á peme. Galicia 2000-2007**

	Nº de expdtes.								Importe do préstamo ⁽¹⁾							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
A Coruña	323	353	257	235	326	280	343	473	95.418	61.405	58.608	54.679	46.577	42.096	44.955	35.244
Lugo	159	172	142	119	173	233	234	145	39.655	35.058	28.578	31.821	21.746	51.820	40.786	14.067
Ourense	94	186	89	71	83	85	84	110	32.798	25.703	16.867	8.833	11.205	11.062	10.787	8.536
Pontevedra	288	374	245	242	313	267	379	355	81.943	96.040	65.912	83.261	62.370	49.193	56.585	24.076
Fóra de Galicia			2	1								422	225			
Galicia	864	1.085	735	668	895	865	1.040	1.083	249.815	218.206	170.387	178.819	141.898	154.171	153.113	81.923

Elaboración propia

(1) Datos en miles de euros

Fonte: Igape

O cadro 2.56 presenta a información do programa de investimento produtivo, en 2007, por sectores. A maioría das axudas por número de expedientes foron para a o industria, comercio e construción. A contía maior do préstamo, correspondente a máis de 1 millón 5 mil euros, foi para empresas do sector de industria ocupando o lugar posterior o montante do préstamo concedido ao sector de comercio.

No cadro 2.57 contéplanse os datos dos catro últimos anos do programa de

apoio a continuidade e mellora competitiva da Peme, unha das liñas importantes do Plan de consolidación e competitividade da Peme de actuación actual do IGA-PE. Do número total de expedientes en 2007: 1.092, a maioría correspóndense aos programas mellora competitiva e da produtividade: 658 expedientes e os restantes o programa Innoempresa: 434. A contía total da subvención concedida diminúe en algo máis de 4 millóns de euros, acadando un montante de máis de 24 millóns 381 mil euros dos que 20 millóns 29 mil corresponden a modalidade de mellora competitiva / produtividade.

Programas financeiros a PEMES. Por sectores. Galicia. 2007

■ Cadro 2.56

	Expedientes	Investimento subvencionable	Préstamo subvencionable	Subvención concedida
Agricultura	21	1.052.912	784.615	35.825
Comercio	294	20.108.830	18.124.338	697.353
Construción	200	11.745.332	11.487.687	317.301
Economía	1	0	16.979	1.401
Industria	321	60.872.111	38.996.233	1.005.444
Medio Ambiente	2	70.501	56.401	846
Pesca	17	6.103.347	4.254.735	336.416
Servizos	93	1.411.230	3.168.003	189.624
Servizos Sociais	17	0	511.963	42.237
Transporte	67	1.888.864	1.952.222	107.953
Turismo	37	1.845.821	2.223.583	120.241
Otros	13	264.216	346.075	41.109
Total	1.083	105.363.164	81.922.834	2.895.750

Datos en euros

Fonte: IGAPE

■ Cadro 2.57 Programas de apoio á continuidade e mellora competitiva da PEME.e Innoempresa Galicia. 2004-2007

Modalidade	Nº de expedientes				Base Subvencionable				Subvención concedida			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Mellora competitiva/productividade	189	444	460	658	31.156.423	44.382.696	69.309.272	74.712.116	7.384.024	10.588.539	17.390.750	20.029.564
Modernización da hostalería na Costa da Morte	112	45			2.775.057	1.198.276			1.110.023	479.311		
PCCP-Sociedade da información	24	22	41		7.726.400	6.034.941	10.086.568		4.031.195	3.203.962	4.620.594	
PCCP-Deseño	272	197	80		4.915.318	3.680.339	3.605.141		2.207.836	1.626.895	1.395.439	
PCCP-Redes interempresariais de cooperación	2	5	10		407.217	625.583	1.575.763		251.182	369.270	837.404	
PCCP-Sistemas de Calidade	198	219	324		2.384.195	2.454.755	6.247.546		881.204	945.059	2.334.026	
PCCP- Innovación na xestión	6	9	26		897.304	1.538.213	3.836.530		453.141	809.326	1.874.248	
PCCP- Empresa familiar			1				5.000				2.500	
Programa Innoempresa (1)				434				11.397.496				4.351.571
Total	803	941	942	1.092	50.261.915	59.914.803	94.665.820	86.109.612	16.318.604	18.022.361	28.454.961	24.381.135

PCCP: Plan de Consolidación e Competitividade da PEME

(1) Innovación organizativa o Innovación Tecnolóxica

Fonte: Igape- Xunta de Galicia

O cadro 2.58 ofrece os datos de subvención a fondo perdido do IGAPE para proxectos empresariais de investimento dos anos 2004 a 2007. O importe global para os 82 expedientes do 2007 –32 menos que o ano anterior– acadou unha contía da subvención de 36 millóns 949 mil euros-2 millóns de euros menos que en 2006, destacando na contía da subvención os datos da provincia da Coruña, que representa neste último aspecto o 46,27% da cantidade total na comunidade.

■ **Cadro 2.58 Subvencións a fondo perdido para proxectos empresariais de investimento. Galicia 2004-2007**

	Nº Expdtes.				Gasto subvenc.				Subvención				Emprego a crear				Emprego a manter			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
A Coruña	46	24	57	32	229.022.170	87.255.002	175.445.056	137.917.470	20.720.948	10.895.068	20.773.444	17.097.220	817	235	513	228	3216	656	2237	534
Lugo	11	11	12	8	35.547.726	90.698.572	22.718.505	14.307.949	3.724.956	6.920.215	3.567.568	1.730.122	164	110	111	59	418	726	321	89
Ourense	14	17	13	9	42.844.401	60.746.224	40.671.602	71.310.388	5.097.790	5.367.877	4.721.422	8.683.969	148	440	150	143	819	1495	2467	854
Pontevedra	49	31	32	33	246.095.828	326.983.930	114.455.263	87.280.583	25.972.798	42.238.136	9.900.934	9.438.106	1144	466	316	262	3513	2068	1529	1363
Galicia	120	83	114	82	553.510.125	565.683.728	353.290.426	310.816.390	55.516.492	65.421.296	38.963.368	36.949.417	2273	1251	1090	692	7966	4945	6554	2840

Importes en euros

Fonte: IGAPE (Xunta de Galicia)

Nos cadros 2.59 a 2.62 recóllense as subvencións e axudas das distintas consellerías da Xunta de Galicia que teñen incidencia na incentivación empresarial e industrial, agrupadas por programas segundo os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma Galega de 2007.

■ **Cadro 2.59 Subvencións e axudas das Consellerías de Economía e Facenda e Innovación, Industria e Comercio (capítulo VII). Galicia. 2007**

	Programa	Concepto	2007
561A	Plan Galego de I+D e Innovac. Tecnolóxica	Proxectos de investigación de organismos autónomos da C.A.	470.000
		Transfer. De capital a Entidades de Dereito Publico	5.855.580
		Fundac. Fomento da Calidade	494.818
561B	Investigación Universitaria	Consorcios participados maioritariamente pola C.A.	1.300.000
		Transf. de capital a Universidades da C.A. en I+D	20.723.967
571A	Fomento da Sociedade da Información e do Coñecemento	A Sociedades Mercantís da C.A.	310.000
		Cooperación coa Fundación Pública Calidade	800.000
		Cooperación coas Universidades en materia de Sociedade da Información	390.000
		Cooperación con outros Entes Públicos en materia de Sociedade da Información	30.000
		Cooperación con Entes Locais en materia de Sociedade da Información	2.000.000
572A	Desenvolv. Infraestructural e empresarial da Soc. da Información e do Coñecemento	Achegas ás empresas para o desenvolv. Da Soc. da Información	4.568.200
		Desenvolv. das tecnoloxías da Informac. e das Telecomunicacións	15.000.000
		Achegas a Asociacións empresariais para o desenvlv. da Soc. da Información	760.000
732A	Regulación e Soporte da Actividade Industrial	Actuacións para infraestructuras en polígonos industriais	6.413.339
		Seguridade industrial	794.000
733A	Eficiencia enerxética e enerxías renovables	Instituto Enerxético de Galicia	7.185.000
		Transferencias a Fundacións Públicas	140.000
		Fomento de enerxías renovables en Concellos	80.000
733B	Infraestructuras enerxéticas	Infraestructuras enerxéticas municipais	300.000
		Mellora das estruturas enerxéticas	1.100.000
		Infraestructuras eléctricas no medio rural	13.937.761
		Infraestructuras gasistas	883.000
734A	Fomento da Minaría	Convenio Confederación Hidrográfica do Norte	799.490
		Convenio coa Camara Mineira de Galicia	105.000
		Fomento da Minaría -Seguridade	750.000
		Fomento de actividades minerais non metálicas	

734A	Fomento da Minaría	Convenio Confederación Hidrográfica do Norte	799.490
		Convenio coa Camara Mineira de Galicia	105.000
		Fomento da Minaría -Seguridade	750.000
		Fomento de actividades minerais non metálicas	
741A	Moderniz. Internac.e mellora da compet.,innov.e produc. empresarial	Transferencia ao IGAPE	98.156.000
		Transferencia de capital a Meisa	667.687
		Parque Tecnolóxico de Galicia	800.000
		Apoio á innovación empresarial	19.793.829
		Axudas de intermedación e plataformas tecnolóxicas	3.000.000
		Plan Pipes	150.000
		Transferencias a Galicia Calidade	1.337.872
		Cooperación coa Fundación Pública Calidade	460.000
		Cooperación coas Universidades en materia de promoción Industrial	60.000
		Cooperación con outros Entes Públicos en materia de promoción Industrial	12.000
		Achegas ás empresas non pemes	628.387
		Achegas para o fortalecem. da Industria Naval Tractora e Auxiliar	4.740.000
		Actuacións das Asociacións empresariais	600.000
		Sensibilización en Excelencia e Cooperación empresarial	200.000
741C	Acción Exterior captación e Investim. Estratéxicos	Cooperac. coas Universidades para formac. en comercio Exterior	400.000
		Convenio Cámaras de Comercio Plan FOEXGA	1.500.000
		Achegas para Promoción no Exterior	180.000
741E	Apoio a pequena e Mediana Empresa	Fomento da Cooperación con Outros Entes Públicos	12.000
		Fomento da Cooperación , Promoción Industrial, Excelencia e Calidade	1.778.319
		Fomento da Cooperación Empresarial	300.000
741F	Apoio á Artesanía	Fundación Centro galego de Artesanía e Deseño	1.150.000
		Achegas a Corporacións Locais en materia de Artesanía	225.000
		Apoio ao Sector Artesanal	800.000
		Achegas a Asociacións en materia de Artesanía	200.000
751A	Ordenac. Regulación e Promoc. Do Comercio Interior de Galicia	Convenios IGAPE apoio finceiro comercio polo miúdo	35.000
		Equipamentos comerciais de carácter social	2.969.000
		Vertebración Comercio Urbano	1.502.000
		Ordenación de Espazos Comerciais Municipais	4.450.000
		Adecuación Planeamentos Comerciais Municipais	900.000
		Mercado de Santiago de Compostela	150.000
		Renovación e Fomento da Clidade no Comercio Retailista	2.600.000
		Rexeneración do Tecido Empresarial Comercial	3.200.000
		Fomento do Comercio Rural	1.800.000
		Achegas para a Implantación de normas UNE no Comercio Retailista	120.000
761A	Coordinación e Promoción do Turismo	Fundacións e Consorcios Ferais: Promoc. e Mellora da Calidade dos Servizos	1.000.000
		Financ. Sociedade de Imaxe e Promoc. Turística de Galicia	16.472.077
		S.A Xestión do Plan Xacobeo	4.475.502
		Convenios con Universidades	732.000
		Mellora dos Recursos Turísticos das Entidades Locais	4.126.967
		Subvencións a Consellos Costeiros	650.000
		Subvencións a Festas de Interese Turístico	687.314
		Fomento do Turismo no Medio Rural	4.952.674
		Creación e mellora da Infraestrutura Turística	2.700.000
		Mellora de cafeterías,bares e restaurantes	800.000
		Subvencións a Hoteis do Litoral	47.989
		Fomento do Turismo Termal	200.000
		Achegas para a Implantación de normas UNE	60.000
		Mellora da Infraestruc. Turismo Deportivo Golf, Náutico	400.000
		Convenios co Clubs Deportivos	400.000
		Total	277.771.772

Elaboración propia

Datos en euros

Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

■ Cadro 2.60

**Subvencións e axudas da Consellería do Medio Rural (capítulo VII).
Galicia.2007**

	Programa	Concepto	2007
561A	Infraestructuras e Equipamentos No Medio Rural	Adquisición de terras procedentes de arrendamentos históricos(*)	240.000
		Convenio con Seiasa del Norte S.A.	663.315
		S.A. Desenvolvemento Comarcal de Galicia	300.000
		Proxectos Dinamización Socioeconómica do Medio Rural	450.000
561A	Plan Galego de Investigación, desenvlv. e Innovación Tecnolóxica	Transferencias ó INGACAL	170.000
		Transferencias ó Centro Tecnolóxico da Carne	24.000
712A	Fixación de Poboación No Medio Rural	Axencia Galega de Desenvolvemento Rural	19.716.937
712B	Modernización e Diversificación do Tecido Productivo Rural	Axudas á Mellora da Eficacia e Sostibilidade de Explot. Agrarias	53.914.920
		Impulso das explotacións de produción ecolóxica	1.000.000
		Xestión Banco de Cotas Lácteas	400.000
		Cese Gandeiro	1.100.000
		Contrato Agroambiental de Explotacións e Axudas ESPEC	13.921.079
		Axudas a Transición da Renovación da Titularidade Agraria	14.640.603
		Axudas ao Asesoramento dos Produtores	4.000.000
		Axudas ao Asesoramento dos Produtores en Zonas Especiais	1.384.616
712C	Fomento do Asociacionismo agrario e Divulgación da Tecnoloxía Agraria	Fomento Asociacionismo Agrario	2.255.357
		Fomento Maquinaria en Común	3.732.143
		Fomento da Actividade de Hortofloricultura	20.000
		Programas Zootécnicos	964.286
		Implantación de Tics en Cooperativas	220.000
713 A	Movibilidade de Terras Agrarias Improductivas	Transferencias de Capital a Bantegal	400.000
		Fomento da Mobilización de Terras	400.000
		Superficies Incultas e Infrutilizadas	3.000.001
		Mellora das Explotacións Agrarias	300.000
713C	Implantación de Sistemas Productivos Agrarios Sustentables	Plan de Ordenación e Fomento do Sector Equino	926.430
		Asesoramento Mellora Calidade Productiva	1.607.143
		Fomento Utilización Recursos Zootécnicos	2.102.857
		Apoio Utilización Semen Frisón galego	880.000
		Adecuación dos Viveiros á Normativa Comunitaria	228.571
		Reestructuración Sistemas Productivos	5.521.921
		Incentivos na Actividade Agraria	7.800.000
		Valorización do Cabalo galego	214.286
713D	Mellora da Calidade na Producción Agroalimentaria	Novas técnicas de Diagnóstico e Reproductivas	550.000
		Ordenación de Producións e Mercados Agrarios	8.500.000
713E	Benestar Animal e Sanidade Vexetal	Promoción e Comercialización Agroalimentaria	2.180.953
		Programas Sanitarios Especiais	2.500.000
		Agrupacións de Defensa Sanitaria	1.753.224
		Plan Apícola Galego	480.810
		Gastos Axudas Programas Sanidade Animal	3.340.966
713F	Regulacións das Produccións Agrarias e Apoio á Renda dos Agricultores	Axudas Adaptación Normas Sanidade Animal	160.714
		Fondo Galego de Garantía Agraria	58.807.678
741A	Moderniz., Internac. e Mellora da Compet., Innov. e Produc. Empresarial	Apoio á Industrialización e Comercialización	20.000.000
	Total		240.772.810

Datos en euros

Inclúe tamén ao FEOGA

Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

Cadro 2.61 Subvencións e axudas da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos (capítulo VII). Galicia. 2007

	Programa	Concepto	2007
541C	Protec. e Mellora do Medio Natural Marítimo	Medidas Protección Fauna e Flora	770.000
721A	Dirección e Servizos Xerais de Políticas Pesqueiras	Transferencias de Capital ao Intecmar Plan de Pensións para as Mariscadoras	3.000.000 1.000.000
722A	Promoción Social e Divulgación da Tecnoloxía Pesqueira	Dsenvolvemento Sostible de Zonas Costeiras Promoción Cooperativa e divulgación da Tecnoloxía Axudas Pesca Costeira Artesanal Equipamento para a divulgación sobre o litoral de Galicia Proxectos Piloto Transformación de buques	2.083.333 196.000 784.000 465.000 300.000 200.000
723A	Competitiv. e Mellora da Produc. Pesqueira e da Acuicultura	Axudas para Proxectos de Xestión Integral dos Recursos Mariños Cofinanciamento Incorporación Fondos Europeos Axuste dos Esforzos Pesqueiros Axudas á Paralizac. Temporal das actividades Pesqueiras Ordena., reestruct., fomento mellora da produc. pesqueira e de cultivos mariños Competitividade e mellora da produc. pesqueira e de cultivos mariños Axudas á acuicultura e os cultivos mariños Protec. e mellora ambiental e conservac. da Natureza Control e erradicac. de enfermidades na acicultura Medidas de carácter socioeconómico Axudas a pescadores pola paralizac. temporal das actividades	6.772.908 278.220 4.000.000 280.000 9.741.778 58.666.667 42.718.541 500.000 500.000 3.080.000 820.000
723B	Regulación das Produccións e dos Mercados da Pesca	Subscripción de un Seguro de mal tempo para o Sector	1.380.100
	Total		137.536.547

Datos en euros

Inclúe tamén ao IFOP

Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

Cadro 2.62 Subvencións e axudas da Consellería de Medio Ambiente (capítulo VII). Galicia. 2007

	Programa	Concepto	2007
541A	Dirección e Servizos Xerais de Medio Ambiente	Mellora dos entornos ambientais(Corporacións Locais) Axudas no eido medioambiental	4.451.734 1.029.840
541B	Conservación da Biodiversidade e posta en valor do Medio Natural	Axudas a Concellos para a protección de animais domésticos Axudas a Concellos Rede Natura 2000 Axudas a Parques Naturais Axudas á ordenación da actividade cinxética e piscícola Axudas a propietarios incluídos en zonas de protección da Natureza Convenios con Fundacións	416.000 1.000.000 920.000 890.000 500.000 150.000
541D	Control ambiental e xestión de residuos	Recuperación de espazos degradados (admon. Xeral do Estado) Parque Medioambiental de Galicia Xestión de residuos urbanos Axudas para a mellora ambiental dos Concellos Subvencións en materia de Medio Ambiente Industrial (empresas) Subvencións en materia de Medio Ambiente Industrial (institucións sen fin de lucro)	300.000 300.000 850.000 2.616.899 1.500.000 150.000
541E	Cofecemento do Medio Ambiente e fomento da Sustentabilidade	Axudas a Universidades Plan de Educación ambiental (Entes Locais) Promoción e implementación da memoria de sostibilidade Plan de Educación ambiental (institucións sen fin de lucro) Axudas ao exterior	270.000 920.000 50.000 120.000 40.000
542A	Planificación e Xestión Hidrolóxica	Transferencias de capital a Augas de Galicia	8.982.000
542B	Infraestruturas e Xestión de Abastecementos e Saneamento	Transferencias de capital a Augas de Galicia Hidrocarburos, tramo Autonómico	83.642.868 10.278.900
	Total		119.378.241

Datos en euros

(1) Só comprende subvencións a empresas, non a familias, institucións sen fins de lucro, corporacións locais e organismos autónomos administrativos da Comunidade Autónoma

Fonte: Xunta de Galicia. Orzamentos xerais da CA Galega